

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXI Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, BALANDIS — APRIL 5, 1990

Nr. 67

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Lietuvos atsakymas Gorbačiovui

TSRS prezidentui
Michailui Gorbačiovui
Maskva, Kremlius

Jūsų prakilnybe,

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas gavo ir apsvaistė Jūsų kreipimąsi, susijusį su dabartiniu Lietuvos statusu, ir ypatingai Jūsų įsitikinimą, kad Lietuvos nepriklausomybės atstatymas gali turėti žlugdantį poveikį Lietuvai, Tarybų Sąjungai ir jos pertvarkos politikai. Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos vadovybė norėtų Jus užtikrinti, kad Lietuva anaipol neketina pakenkti Tarybų Sąjungai ir Jūsų pertvarkos politikai.

Iš tikrųjų, tai Jūsų nuoseklus vadovavimas dėka Tarybų Sąjungos tautos pajuto didesnę laisvę ir juridines teises. Lietuvos liaudis su pasigėrėjimu stebėjo Jūsų viešai išreikštą ištikimybę tarptautinei teisei, suvienytųjų Nacijų Organizacijai ir bendrą Europos Namų idėją. Pastaraisiais metais Lietuvos liaudis pritardama stebėjo, kaip Tarybų Sąjunga pasmerkė savo įsiveržimą į Afganistaną 1979 metais ir į Čekoslovakiją 1968 metais, sutiko išvesti ginkluotąsias pajėgas iš Čekoslovakijos ir Vengrijos, ir kaip Tarybų Sąjunga sutiko pripažinti demokratines Lenkijos, Rytų Vokietijos, Čekoslovakijos, Rumunijos, Bulgarijos ir Vengrijos vyriausybės.

Svarbiausia yra tai, kad Lietuvos liaudis įvertino Jūsų drąsą pasmerkti Josifą Staliną vidaus ir užsienio politikos pasekmės. Turėdama omenyje šiuos pastarojo meto įvykius, Lietuvos liaudis priėjo išvadą, kad atėjo tinkamas laikas atitaisyti vieną didžiųjų tarptautinių Stalinui nusikaltimų trijų nepriklausomų Pabaltijo šalių, Tarybų Rusijos pripažintų 1920 m., aneksiją. Ši išvada buvo ne kartą viešai pareikšta pastaraisiais metais. Nebuvo pastangų nuslėpti tą faktą, nuo TSRS vyriausybės ar sąjunginių respublikų. Iš tikrųjų, 1989 m. rugpjūčio 23 d. didžiulė, daugiau nei milijono žmonių grandinė, aiškiai parodė Pabaltijo tautų norą atstatyti savo nepriklausomybę taikiai ir demokratiškai.

Šiandien, didėjančią tarybiniam kariniam spaudimui Lietuvoje, kai mūsų jaunuoliai pagrobiami iš namų, iš Raudonojo Kryžiaus prieglobstio i Tarybinę armiją, Lietuvos liaudis ir jos vyriausybė pakartotinai.

Mūsų draugas laimėjo

Sidnėjus. (AP) — Australijos ministras pirmininkas Bob Hawke laimėjo rinkimus ir yra pirmasis Darbo partijos vadas laimėjęs tuos rinkimus keturis kartus iš eilės. Jo oponentas buvo Liberalų partijos vadas Andrew Peacock. Hawke vyriausybėje yra jau nuo 1983 metų ir ilgiausiai išbuvus ministras pirmininku Australijos istorijoje. Jis savo rinkiminę propagandą vedė pastovumo tema ir laimėjo. Min. pirm Bob Hawke neabejojinai ir dažnai pasisako už Pabaltijo respublikų nepriklausomybę. Jo vyriausybė buvo pirmoji, kuri beveik pripažino Lietuvos Respublikos vyriausybę.

nai siūlo TSRS vyriausybei su-tikti pradėti derybas su Lie-tuvos atstovais dėl įvairių klausimų, liečiančių Tarybų Sąjungos ir Lietuvos žmones. Lietuvos Aukščiausioji Taryba pareiškė, kad pagrindas Lie-tuvos nepriklausomybės ats-tatymui yra Lietuvos valstybės de jure tęstinumas pagal tarp-tautinę teisę ir 1989 m. gruodžio mėn. TSRS liaudies deputatų Antrojo suvažiavimo pripaži-nimas, kad 1939 m. Molotovo-Ribbentropo paktas negalioja nuo pat pasirašymo momento. Ir po to paktą sekusios ultimatu-mų ir tarptautinių sutarčių laužymo politikos pasmerkimas.

Tačiau Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Prezi-diumas norėtų pagarbiai pri-minti TSRS vyriausybei, kad Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba 1990 m. kovo 21 d. telegrama TSRS Aukščiausiajai Tarybai pažymėjo, kad 1990 m. kovo mėn. 11 d. Lietuvos nepri-klausomybės atstatymo aktas yra konstitucinis ir pagal TSRS Konstitucijos normas. Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas pastebėjo Jūsų užuominą dėl TSRS vy-riausybės pasirošimo pradėti diskusijas dėl Lietuvos aktų ir nutarimų teisėtumo tarybinės Konstitucijos požiūriu.

Bendras Jūsų kreipimosi svarstymas bus pradėtas šiandien ir jis galėtų vykti daly-vaujant Jūsų atstovams atsto-vui, kuris detalčiau išdėstytų Tarybinės vyriausybės poziciją. Užtikriname Jus, jog Lietuvos atstovai taip pat yra pasirošę pradėti bet kurio lygio dialogą, derybas ir diskusijas su TSRS vyriausybe arba jos atstovais artimiausiu Jums patogiu metu ir apsvaistyti Lietuvos teisinį statusą TSRS Konstitucijos ir tarptautinės teisės požiūriu. Mes nuosirdžiai tikime, kad TSRS vyriausybė sutiks pradėti svarstyti esamas problemas su Lietuvos Respublikos vyriausybe.

Lietuvos Respublikos
Aukščiausiosios Tarybos
pavedimu
V. Landsbergis
Vilnius,
1990 m. balandžio 2 d.

Lenkai turi maisto

Varšuva. Reuterio žinios pranešė, jog pirmą kartą lenkai gali džiaugtis laisva verslo prekyba, nes atsirado jau pakankamai maisto ir infliacija žymiai sumažėjo. Tai pirmas toks įvykis Lenkijoje po II Pasaulinio karo. Bloga žinia esanti ta, kad daugelis lenkų — buvusių partietų pasidarė neturtingais ir susilygino su kitais lenkais. Kainos brangesnės, bet prekių jau galima gauti. Solidarumo sudaryta vyriausybė džiaugiasi, kad pavyko pažaboti daugel ekonominių problemų, bet Walesa sako, kad dar ilgas kelias iki to, kas buvo Lenkijos nepriklausomybės metais.

Gynybos departamento sekretorius D. Cheney, kai praėjusiais metais Washingtonė lankėsi Sovietų Gynybos minis-teris gen. D. Jazovas, pasakė jam bediskutuojant kariskų klausimus, kad Sovietų Sąjunga turėtų leisti Pabaltijo respublikų jaunuoliams atlikti karinę tarnybą savo respublikose.

Kai Sovietų parašutinininkai okupavo Valstybės Prokurorą įstaiga Vilniuje, Aleksiejus Vasilevas, Sovietų Sąjungos Prokuroro asistentas, praneša, kad Kremlius paskyrė naują Lietuvai prokurorą — Antaną Petrauską (manoma, kad tikroji pavardė Petrovsky), dešinėje. Jis turi pakeisti Artūrą Paulauską kairėje, kurį paskyrė dabartinė Lietuvos vyriausybė.

Susitikimas įvyko

Bet uždarė Lietuvos-Lenkijos sieną

Maskva. — AP žinių agen-tūra, pranešdama apie Lietuvos atstovų susitikimą su Sovietų Politbiuro nariu antradienį, kartu pataria neužmiršti ir pasi-tarimų tarp Valstybės departa-mento sekretoriaus James Bakerio ir Sovietų Užsienio rei-kaų ministerio E. Shevard-nažės Washingtonė.

Lietuvių susitikimas su vado-vaujančiu Sovietų asmeniu gal-būt bus laikomas ledų pralauži-mu, nežiūrint to, kad nebuvo pasimatymo metu nustatytas oficialių derybų planas. „Mes esame labai padrasinti“, kalbėjo po to pasimatymo Lietuvos tei-sininkas Egidijus Bičkauskas AP korespondentui. „Jei yra žmonių, kurie mus gali išklau-syti, tai jau yra gerai“. Lietuvių delegacijos vadovas Romualdas Ozolas, kuris yra ir Lietuvos min. pirm. vicepremjeras, 90 minučių pokalbį su Aleksandru Jakovlevu pavadino „vilties ženklų“ šiame klausimų komp-lekse.

Thatcher ir Lietuva

Londonas. (AP) — Anglijos ministrė pirmininkė M. Tha-cher dar kartą išdėstė savo nu-sistatymą Lietuvos atžvilgiu. Ji tuo reikalu kalbėjosi 50 minučių telefonu su Gorbačiovu. Pokal-bis buvo iš anksto diplomati-niais kontaktais paruoštas ir surištas su būsimu jos susiti-kimu su Vokietijos kancleriu Kohl, kuris ketvirtadienį ir penktadienį tarėsi Londone. O balandžio 13 d. ji Bermuduose susitiks su prez. Bushu. Jos įstaiga nepranešė spaudai pasi-kalbėjimo turinio, bet pareiškė viltį, kad Lietuva ir Gorba-čiovas ras kokią nors bendrą kalbą. Parlamentui Thatcher pareiškė: „Lietuvos žmonės aiš-kiai padarė sprendimą spręsti savo likimui. Britanija niekada nepripažino 1940 m. Sovietų aneksijos, nežiūrint, kad Hel-sinkio paktu 35 tautos „in fact“ tai pripažino 1975 m. Neabe-jotinai, tai yra labai sunki si-tuacija ir prez. Gorbačiovui ir Lietuvai. Jėga čia nėra tinkamas būdas spręsti šiam klau-simui; turi būti pradėtos disku-sijos, kad būtų rasta patenki-nama išeitis. Ji dar priminė, kad Europos Bendruomenės 12 užsienio reikalų ministerių taip pat aptarė Lietuvos klausimą.

Pokalbis „draugiškas“

Jakovlevas yra Politbiuro na-rys, artimas Gorbačiovo bend-radarbis ir jo naujo kabineto narys. Pranešama, kad atmo-sfera tame pasitarime buvusi „neformali ir draugiška“ ir abi pusės pateikusias savo pozicijas „visiškai šaltai“. Vakar lietu-viai turėjo susitikti su Vidaus reikalų ministru Vadimu Ba-katinu, bet delegacijos tikslas yra pasikalbėti su pačiu Gor-bačiovu. Nežiūrint optimizmo, Kremlius veikė dviem frontais — toliau vykdė spaudimą at-sisakyti paskelbtos deklaracijos ir tą pačią dieną maloniai pri-ėmė lietuvių delegaciją — pokal-biui. Sovietų parlamentas pri-ėmė griežtą naują įstatymą atsiskyrimo klausimu, nekrep-damas dėmesio i Pabaltijo kraštų vyriausybų pareiškimą, kad tas įstatymas nebe jiems. Dabartinė Sovietų Konstitucija leidžia išstojimą iš sąjungos, bet nėra nustatyta taisyklių, kaip tas išstojimas vykdomas.

Sovietų vyriausybė antradienį uždarė Lietuvos-Lenkijos sieną, kad nebūt jokio susiekimo tarp kraštų. Tai buvo vienintelis susisiekimas su užsienio kraštu, visi kiti eina per Sovietų Są-jungą.

Panamos prez. Guillermo Endara atmetė septynių Lotynų Amerikos prezidentų siūlymą praversti naujus rinkimus Panamoje. Demokratiški rinkimai Panamoje buvo gegužės mėnesį, bet juos tada buvęs Panamos diktatorius buvo panaikines, norėdamas toliau pats vienas valdyti Panamą. Tada buvo iš-rinktas Endara prezidentu, bet jam nebuvo leista eiti pareigų.

Atstovų rūmai 265 balsais prieš 145 priėmė įstatymą, kad mažamečių vaikų paramai būtų skiriama 25 milijonai dolerių.

Centro Amerikos penki prezidentai savo konferencijoje aptaria Nikaragvos laisvės kovotojų įkurdinimo sąlygas, kurie sutiko išsiskirstyti, kai Chamorro perims balandžio 25 d. prezidentės pareigas.

Sovietų Sąjungoje praėjusiais metais atsiskė tarnauti kariuomenėje 6,647 jaunuoliai, tačiau tai nesa didelio nuostolio, pasakė gen. M. Moisiejevas.

TRUMPAI IŠ VISUR

JAV Atstovų rūmai vakar priėmė kongresmeno Richardo Durbino pasiūlytą rezoliuciją, nr. 289, kad JAV vyriausybė pripažintų Lietuvos Respubliką ir jos vyriausybę. Prieš šią rezoliuciją balsavo 3 kongres-manai. Atstovų rūmai turi 432 narius šiuo metu.

Lietuvos pasiuntinybės Washingtonė vadovas Stasys Lozoraitis antradienio tele-vizijos MacNeil/Lehrer pro-gramoje plačiai kalbėjo apie dabartinės situacijos padėtį Lie-tuvoje ir Sovietų Sąjungoje. Taip pat vakar rytą per ABC televizijos tinklą buvo per-duotas išsamus pasisakymas Lietuvos klausimais ryšium su Shevardnadzės atvykimu i Wa-shingtoną ir įvykiais Maskvoje.

Nikaragvos išrinktoji pre-zidentė Violeta Chamorro prane-šė posėdžiaujantiems pen-kiems Centro Amerikos prezi-dentams, jog Contras vadas su-tiko, kad pagaliau jie gali išsiformuoti. Šis pranešimas padarytas po jos pasitarimo su Honduru prezidentu Rafael Cal-lejas.

Rumunijoje pirmieji rin-kimai įvyksta gegužės 20 d. Trys pagrindinės rumunų par-tijos sudarė sąjungą dalyvauti rinkimuose prieš Tautinio Išlaisvinimo Frontą, kuriame iki šiol dominuoja komunistai.

Bundesbankas, Vak. Vokie-tijos centrinis bankas, rekomendavo vyriausybei, kad Rytų Vokietijos pinigai būtų keičiami 2:1 santykiu, kai bus paskelbtas Vokietijų susijungimas.

Irano prezidentas Hashemi Rafsanjani pasiuntė savo brolį jau antrą kartą i Libaną tartis, kad būtų paleisti pagrobtieji vakariečiai.

Estijos Komunistų partijos atsiskyrimas nuo Maskvos įsi-galios tik po šešių mėnesių.

Gudijos Aukščiausioji tary-ba pranešė, jog, jei Lietuva tik-rai bus nepriklausoma, tai Vil-nius turi priklausyti Gudijai su dar šešiomis kitomis sritimis.

„Chicago Tribune“ dien-raštyje išėjęs i poilsį ka-riumenės pulkininkas Alex Vardemis rašo, jog Bushas gerai daro Lietuvos krizes reikaluose. „Bet tik tokie karo vanagai, kaip sen. Helms ragina Ame-riką griežčiau reaguoti i įvykius Lietuvoje“.

Estijos pasirinktas kelias

Prezidentu išrinktas tas pats asmuo

Talinas, balandžio 3. — Nau-jasis Estijos parlamentas pa-siuntė Sovietų prezidentui M.Gorbačiovui pranešimą, kad Sovietų Sąjungos Konstitucija nebegalioja Estijoje, nes tauta nutarė eiti nepriklausomybės keliu ir būti atsiskyrusi nuo Sovietų Sąjungos.

Estų Parlamentas didele bal-sų dauguma priėmė rezoliuciją Sovietų vadui, kad šia savaitę diskutuojamas įstatymas nebesaistys Estijos. O tai yra todėl, jog ši respublika tapo Sovietų Sąjungos dalimi ne laisvos Estijos žmonių valios pa-reiškimu ar teisėtu parlamen-tariu nutarimu, bet karinės in-tervencijos būdu ir Estijos respublikos teritorijos okupa-vimu, kurią jėga užėmė Sovie-tai, pareikiama Gorbačiovui pasiūstoje rezoliucijoje.

dimo už Estijos nepriklausomybę. Tačiau Estijos parlamen-tas, nežiūrint grasinimų, nutarė eiti nepriklausomybės keliu. Praėjusį penktadienį nubalsavo pradėti perėjimo laikotarpį i nepriklausomybę ir tai pranešti Sovietų Sąjungai. Tai tik vienas žingsnis mažiau nuo lietuvių deklaracijos paskelbimo.

Kongresas ir vyriausybė

Estijos Parlamentas savo respublikos prezidentu išrinko buvusį prezidentą Arnold Ruutel, kuris turi daug patirties su Maskva. Tačiau Estijos Par-lamentas pasirinko labai idomų būdą: nubalsavo ranka rankon dirbti su Estijos Kongresu, kuris buvo žmonių išrinktas šalia vyriausybės sistemos, o turėjo teisę balsuoti visi, kurie įrodė, kad jų tėvai ar protėviai buvo Estijos piliečiai prieš tai, kai Estiją okupavo Sovietų Sąjunga.

Estų nutarimas skiriasi nuo lietuvių tik tuo, kad jie nutarė savo nepriklausomybę dekla-ruoti veliau. „Mes neturime galios dabar suspenduoti So-vietų Konstitucijos arba išvartyti iš čia Sovietų kariuomenę, bet mes galime informuoti Maskvą formaliai, kokios yra mūsų intencijos, ir štai laikrodis pradeda dabar tikėti“, aiškino Endel Lippmaa, estų deputatas Maskvoje.

Tai, kaip žemės drebėjimas...

Washingtonas. (UPI) — Pranešama, jog trijų dienų pasi-tarimuose tarp atvykusio So-vietų Užsienio reikalų minis-terio E. Shevardnadzės ir Val-sitybės departamento sekreto-rius J. Bakerio Lietuvos klausimas yra dienotvarkėje įrašytas kaip vienas iš svarbiausių.

Atvykęs i Washingtoną, She-vardnadze tuoj turėjo atsakyti i klausimą apie Lietuvą ir jis atsakė, jog to klausimo geriausias išsprendimas yra „garbingas dialogas“. „Mūsų pagrindinis ginklas išspręsti klausimams yra dialogas, tai yra tai, ko mes siekiame“. Bet Shevardnadze priminė repor-teriams, kad tai yra jų vidaus reikalas. Jis pasakė žinąs amerikiečių nusiteikimą Lie-tuvos atžvilgiu ir pastebėjo, kad „JAV turi suprasti ir Sovietų reikalus“. Jis palygino Lietuvos nepriklausomybės klausimą San Francisco žemės drebėjimui arba drebėjimui Armenijoje. „Bet jūs turite suprasti Lietuvos svarbą Sovietų žmonėms ir So-vietų tautai ir mūsų įsipareigo-jimus savo Konstitucijai“.

Penktadienį Shevardnadze tu-rėtų susitikti su prez. Bushu.

Estijos prezidentas Arnold Ruutel, išrinktas naujojo Estijos Parlamento praeitą penktadienį.

Nauji ministrai

Vilnius, 1990 balandžio 3. (LIC) — Vakari Lietuvos Aukš-čiausioji Taryba išrinko du nau-jus ministrus.

Vytautas Navickas paskirtas ekonomikos ministru, o Min-daugas Lošys išrinktas Lietuvos Respublikos aukščiausiojo teis-mo pirmininku. Iki š.m. balan-džio 16 dienos Lošui pavesta pateikti Lietuvos Respublikos aukščiausiojo teismo sudėtį.

Pereitą savaitę Aukščiausioji Taryba išrinko Kostą Birulį ryšių ministru.

KALENDORIUS

Balandžio 5 d.: Vincentas Ferrer, Krescencija, Irena, Rim-vydas, Žygnitė.

Balandžio 6 d.: Celestinas I, Dangirutis, Genardas, Vilhel-mas, Žintautė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:29, leidžiasi 7:19. Temperatūra dieną 45 l., nak-tį 32 l.

SEKMADIENIS LIETUVAI

„Vykdymas man šv. Tėvo patikėtas pareigas ir suteiktas teisės, skelbiu ketvirtąjį Gavėnios sekmadienį, t.y. kovo 25 d., bendra visos išeivijos maldos diena už į Laisvę ir Nepriklausomą gyvenimą žengiančią Lietuvą“. Vyskupo Pauliaus Baltakio žodžiai išeivijos lietuviams. Tų žodžių paskatinta LB Detroito apylinkės valdyba su Organizacijų centro talka, suorganizavo sekmadienį Lietuvai.

Pamaldose — vėliavos, uniformos, tautiniai drabužiai, giedojimas, klebono kun. Viktoro Kriščiūnevičiaus pamokslas, specialios maldos, kurias skaitė, tikriausiai, pats autorius Pranas Zaranka. Reguliarias Misių maldas skaitė tautiniais drabužiais pasipuošusi Asta Jurgutytė. Giedojimui vadovavo Pranas Zaranka ir Edvardas Skiotys. Su giliu įsijautimu giedojo abi solistės iš Lietuvos: konservatorijos docentė Aldona Kisielienė ir Sigutė Trimakaitė. Meistriškai vargonavo Vidas Neverauskas. Širdimi meldėsi visa Dievo Apvaizdos bažnyčia; kartojant kunigo Misių maldos žodžius — „Viepatie, pasigailėk“, ne vienas šluostėsi ašaras. Kas dabar nebe naujiena. Vis kas buvo filmuojama.

Po pamaldų ir po rašytojo Jurgio Jankaus knygos sutiktuvių ten pat, Kultūros centre, kuriame dalyvavo ir pats autorius, visi skubėjo į miesto centrą demonstruoti. Vaziavo visi: seni, jauni, maži, net naujagimiai. Pikietuodami dainavo patriotines dainas, Vidui Neverauskui akordeonu palydint. Jaunimas skandavo eiliuotus šūkius. Per garsiaakalbi kalbėjo LB Detroito apylinkės pirm. Nijolė Zelvinder ir Jonas Urbonas. Jie kalbėjosi ir su reporteriais. Buvo vėliavų — didelių ir mažų, lietuviškų ir amerikietišku, įvairių plakatų. Tarp jų sukiojosi televizijos filmuotojai, reporteriai ir daugybė fotografų.

Toks gausus ir gražus demonstracijų pasisiekimas be lietuviškų radijo valandėlių talkos galbūt, būtų buvęs neįmanomas. Galima tvirtinti, kad į vyskupo Pauliaus Baltakio prašymą kovo 25 d. melstis už Lietuvą Detroito apylinkės lietuvių atsiliepimas buvo pilnas; nusilenkta Dievo gailestingumui su ašaromis akyse. Demonstruojant belstasi į Pasaulio valdovų sąžinę, kas laike vakarinių žinių buvo parodyta per televiziją.

R. Ražauskienė

A.A. JUOZAS JASIŪNAS

Kovo 14 d. H. Ford ligoninėje mirtis išrovė iš mūsų tarpo gamtos mylėtoją, menininką ir mokytoją Juozą Jasiūną, sulaukusį 87 metus amžiaus. Velionis Amerikoje išgyveno 40 metų. Paliko nuliūdus sesers vaikus Lietuvoje, daug draugų ir buvusių savo mokinių.

Juozas Jasiūnas gimė 1902 m. spalio 28 d. Noreikų km., Žemelio valsč., Šaulių apskr. Lietuvoje baigė Meno mokyklą Kaune. Mokytojo Sakių gimnazijoje. II Pasaulinio karo audrą išbėgęs gyveno Vokietijoje ir mokytojo lietuvių tremtinių stovykloje. Gyvendamas Amerikoje buvo įsigijęs gražų namuką ir prie jo užsiauginęs gražų gelį darželį. Verpė, audė ir nėrė įvairius meniškų rankdarbius. Dalyvaudavo Michigano valstijoje ruošiamose parodose, laimėdamas daug premijų.

Buvo surengęs daug parodų JAV ir Kanadoje.

Kovo 16 d. Val Baužos laidojimo namuose kun. Alfonsas Babonas ir atsilankiusieji sukalbėjo rožinį. Su velioniu atsisveikino laidojimo direktorė Yolanda Zaprackienė, pareikšdama užuojautą šių organizacijų vardu: Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkės, Tautos fondo, Lietuvių fondo, Balfo 76 skyriaus, skautų, ateitininkų, Dainavos jaunimo, ALRK „Lietuvių Balsas“ ir „Lietuvių Melodijų“. Paskaitė B. Brazdionio eilėraštį „Mes mirsime kartu“. Atsisveikinimas baigtas Lietuvos himnu.

Kovo 17 d. Šv. Antano bažnyčioje kun. Alfonsas Babonas ir kun. Kazimieras Simaitis už velionio vėlę koncelebravo šv. Mišias. Vargonavo ir solo giedojo muz. Stasys Slizys. Skaitymus skaitė Matas Baukys. Po Misių amžinam poilsiui buvo nulydėtas į šv. Kapo kapines. Kun. A. Babonui sukalbėjus laidojimo maldas, sugiedojome „Marija, Marija“ ir, dėdami ant karsto po gelytę, atsisveikinome su velioniu. Ligoje jį slaugė ir laidotuvių rūpinosi kaimynai Elena ir Vytautas Čizauskai. Jų vardu Y. Zaprackienė laidotuvių dalyvavusius pakvietė pietums į Švedų svetainę.

A. Grinius

Redaguoja Aleksandras Pakalniškis Jr., 1043 Fifth St., St. Monica, CA 90403.

ATSIGRĖŽKIME DAUGIAU Į ŠV. KAZIMIERO KOLEGIJĄ

Neseniai Šv. Kazimiero kolegijos rektorius prel. A. Bartkus laiške kreipėsi į lietuvišką visuomenę primindamas kolegijos reikalus ir prašydamas paramos. Susipažinęs su Religinės Šalpos metinėmis išlaidomis, noriu, kaip buvęs ilgametis kolegijos organizatorius ir rektorius, tarti savo žodį.

Ilgus metus aukojomės ir kentėjome, organizuodami ir vadovaudami kolegijai, bet tylėjome. Atrodė, kad lietuviška visuomenė mumis nesidomėjo; o, jei kartais patylomis prabilavo, tai vien priekaištus pabėdavo. Dievo Apvaizdos stebuklingai laiminami, sukūrėme kolegiją ir ją daugiau negu 40 metų išlaikėme. Dirbome ir šandien vadovybės žmonės dirba be algos, be apdraudos, be pensijos. Nebuvo ir nėra kitos galimybės.

Kai nūdien lietuviai turi milijoninius fondus, kai milijoniškai suma pinigų sudėjo lietuviškai katedrai prie Illinois

universiteto išlaikyti, kai milijoniškos sumos išleidžiamos visokiems suvažiavimams organizuoti ir praveisti, kai Religinė Šalpa vien personalui išleidžia 400,000 dol. per metus, negalime toliau tylėti.

Visi suminėti lietuviškos veiklos įvykiai turi savo prasmę ir reikšmę, bet ar mažesnį svarbą turi kolegija mūsų tautiniam ir religiniam gyvenimui? Esu tikras, jog kolegija turi net didesnį įnašą mūsų išeivijos gyvenime ir mūsų santykių palaikyme su Lietuva ir Bažnyčia Lietuvoje. O juk Bažnyčia šandien Lietuvoje yra pagrindinis ramstis kovoje už laisvę ir tautines vertybes. Kolegija visada buvo ir yra nepašalinamas tarpininkas tarp Šv. Sosto ir Bažnyčios Lietuvoje. Be kolegijos ar mes turėtume arki-vyskupus ir nuncijus lietuvių? Ar mes turėtume lietuvių koplyčią Šv. Petro bazilikoje? Ar mes būtume galėję turėti tokius Šv. Kazimiero ir Lietuvos Krikšto minėjimus, kokius turėjome Romoje? Be Kolegijos ar mes turėtume tokius tamprius ryšius su Šv. Sostu, kokius turime? Kolegija buvo ir yra lietuviškos informacijos centras ir šaltinis Italijoje ir visoje Europoje. Kolegija yra mažas Lietuvos kampelis viso krikščioniško pasaulio centre — Romoje. Neuzmirština taip pat, kad kolegija paruošė lietuviškai sielovadai išeivijoje visą eilę kunigų.

Turint visa tai prieš akis, pagrįstai galime laukti ir reikalauti, kad lietuviška visuomenė atgręžtų savo dėmesį į kolegiją, ją labiau vertintų ir daugiau visokeriopai remtų.

Kolegija yra reikalinga finansinės paramos. Jos laukia visu pirma iš lietuviškų finansinių veiksmų, o taipgi iš pavienių gėrąsirdžių asmenų, kurie iki šiol rėmė ir remia įvairius fondus; rinkliavomis, palikimais ir asmeninėmis aukomis. Kolegija laukia taip pat moralinės ir dvasinės paramos. Laukia maldų. Laukia kandidatų. Juk jaunų kunigų lietuviškai sielovadai labai trūksta.

Į visus kreipiamės. Visus prašome — atsiminkite kolegiją. Užtikrinkite jai ramiai ir sėkmingai ateitį.

Prel. L. Tulaba

WASHINGTON, DC, L. VYČIŲ VADOVYBĖ

142-ros Washington, DC, Lietuvos Vyčių kuopos pirmininke buvo išrinkta Julija Burlen. Kiti valdybos nariai: vicepirm. Kay Yankoski, finansų sekretorė Jean Ratway, protokolų sekr. Beverly Meder, bei patikėtiniai Jonas Waylonis ir John Ratway.

Komitetų pirmininkai išrinkti dvasinės programos — Juozas Chaplick, ritualų — J. Waylonis, viešųjų reikalų — Clare Soponis, bei kultūrinių reik. — J. Burlen. Albertas ir Genovaitė Čizauskai parinkti korespondentais.

Detroito lietuviai demonstruoja reikalaudami Lietuvos nepriklausomybės atstatymo pripažinimo.

Nuotr. Rožės Ražauskienės

RELIGINĖ VALANDĖLĖ

Kun. A. Babonas kiekvieną gavėnios penktadienį kalba religine tema per „Lietuviškų Melodijų“ radijo valandėlę, 3 val. po pietų iš stoties WPON-AM, banga 1460. Programos yra skiriamos lietuviams, kurie dėl amžiaus ar sveikatos negali lankytis savo bažnyčioje.

DAIL. D. JURGUTIENĖS TAPYBOS PARODA

Balandžio 21 ir 22 dienomis LB Detroito apylinkės valdyba ruošia menininkės Danguolės Jurgutienės tapybos kūrinių parodą Dievo Apvaizdos Kultūros centre.

LAIŠKAI JAV PREZIDENTUI

Balandžio 1 dieną, Šv. Antano ir Dievo Apvaizdos parapijų bažnyčiose buvo suorganizuotas masinis laišku rašymo vėjus, prašant prez. Bush pripažinti Lietuvos vyriausybę.

REKOLEKCIJOS LIETUVIŲ PARAPIJOSE

Praėjusią savaitę Šv. Antano bažnyčioje kun. V. Čukuras pravedė rekolekcijas. Rekolekcijos Dievo Apvaizdos bažnyčioje vyks bal. 5-8 dienomis, jas ves kun. K. Trimakas.

ILGIAUSIŲ METŲ P. BANDZAI

Buvusi Lietuvos Dukterų draugijos pirmininkė ir „Lietuviškų Melodijų“ radijo valandėles bendradarbi Patricia Bandza balandžio 3 dieną atšventė savo 97 gimtadienį.

tuviškos informacijos centras ir šaltinis Italijoje ir visoje Europoje. Kolegija yra mažas Lietuvos kampelis viso krikščioniško pasaulio centre — Romoje. Neuzmirština taip pat, kad kolegija paruošė lietuviškai sielovadai išeivijoje visą eilę kunigų.

Turint visa tai prieš akis, pagrįstai galime laukti ir reikalauti, kad lietuviška visuomenė atgręžtų savo dėmesį į kolegiją, ją labiau vertintų ir daugiau visokeriopai remtų.

Kolegija yra reikalinga finansinės paramos. Jos laukia visu pirma iš lietuviškų finansinių veiksmų, o taipgi iš pavienių gėrąsirdžių asmenų, kurie iki šiol rėmė ir remia įvairius fondus; rinkliavomis, palikimais ir asmeninėmis aukomis. Kolegija laukia taip pat moralinės ir dvasinės paramos. Laukia maldų. Laukia kandidatų. Juk jaunų kunigų lietuviškai sielovadai labai trūksta.

Į visus kreipiamės. Visus prašome — atsiminkite kolegiją. Užtikrinkite jai ramiai ir sėkmingai ateitį.

Prel. L. Tulaba

WASHINGTON, DC, L. VYČIŲ VADOVYBĖ

142-ros Washington, DC, Lietuvos Vyčių kuopos pirmininke buvo išrinkta Julija Burlen. Kiti valdybos nariai: vicepirm. Kay Yankoski, finansų sekretorė Jean Ratway, protokolų sekr. Beverly Meder, bei patikėtiniai Jonas Waylonis ir John Ratway.

Komitetų pirmininkai išrinkti dvasinės programos — Juozas Chaplick, ritualų — J. Waylonis, viešųjų reikalų — Clare Soponis, bei kultūrinių reik. — J. Burlen. Albertas ir Genovaitė Čizauskai parinkti korespondentais.

LIETUVIS POLITINIS KANDIDATAS

Lietuvis adv. Robert J. Adams kandidatuoja į Berkley miesto teisejo vietą. Jam yra ruošiamas pokylis balandžio 17 d. Berkley mieste. Robert J. Adams yra giminais buvusio Illinois Respublikonų partijos pirmininko Don Adams.

LENKŲ TALKA LIETUVIAMS

Detroito apylinkės lenkai suorganizavo 800 laišku vaju, prašant JAV valdžią tuojau pripažinti Lietuvos vyriausybę ir pasikeisti diplomatais.

KONGRESMANAS BROOMFIELD UŽ REZOLIUCIJĄ

Michigano kongresmanas Bill Broomfield prisidėjo prie H. Con. Res. 289 ir vadovavo šios rezoliucijos eigoje JAV Užsienio reikalų komitete.

VYČIAI DAYTONE

Sveikiname naujai išrinktą Daytono 96-tos jaunųjų kuopos valdybą: pirmininkę Juliją Goeckę, vicepirm. Timothy Pacovsky, sekretorę Mollie Geiger, išdininę Kristą Zinkiewicz, tvarkdarius Nicole Bučmą bei Aaron Geiger, ir sporto reikalams T. Pacovsky bei A. Geiger. Linkime geros kloties jaunųjų vadovams Irenai Gečas bei Elenai Mikalauskas.

Lietuvių kultūrinė taryba surengė Daytono 72 Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo šventę vasario 18 dieną. Prelegentu buvo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovas Horace R. Zibas. Šventėje dalyvavo daug vyčių.

96 Daytono kuopa jau ruošiasi kėgliavimo turnyrui bei suvažiavimui gegužės 18-20 dienomis. Pasimatysimė!

Mary Agnes Mikalauskas

LIETUVOS VYČIŲ KALENDORIUS

Balandžio 7 — Centro valdybos posėdis 12 val. vidudienį. Šeimininkai — Pittsburgho 19-tos kuopos nariai.

Balandžio 29 — Naujosios Anglijos apygardos pavasarinis suvažiavimas. Šeimininkai — Bridgeport, CT, 141-ma kuopa.

Gegužės 18-20 — Vidurio centro apygardos suvažiavimas ir kėgliavimo turnyras. Rengia Dayton, OH 96-ta kuopa.

Birželio 22-24 — Naujosios Anglijos apygardos rekolekcijos Pranciškonų vienuolyne Kennebunkport, ME.

Liepos 26-29 — 77-tasis Visuotinis Lietuvos Vyčių suvažiavimas. Rengėjai — Pittsburgho 19-ta kuopa.

vertė

Aleksandras Pakalniškis, Jr.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuntiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytos adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūniamos gavus prašymą.

ESTRADINIŲ DAINŲ KONCERTAS

Sekmadienį, balandžio 22 dieną, 12:15 val. po pietų, Die-

vo Apvaizdos Kultūros centre vyks sol. Nelės Paltinienės estradinių dainų koncertas. Prieš koncertą bus progą pasiūlyti. Koncertą rengia „Lietuviškų Melodijų“ radijo valandėlė.

DR. VJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS IR ODOŠ CHIRURGIJA (Augliai nuimami kabinete) Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms 2434 W. 71 Street, Chicago Tel. (1-312) 434-8849 (veikia 24 val.) Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477; Rez. (708) 244-0087; arba (708) 244-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS CRAWFORD MEDICAL BUILDING 6449 So. Pulaski Road Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS 3800 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101 Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago (1-312) 925-2670 arba (1-312) 488-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS KOSMETINĖ CHIRURGIJA Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujos ligos Nechirurginis išsiplėtimų venų ir hemoroidų gydymas 5540 S. Pulaski Road. Tel. (1-312) 585-2802 Valandos pagal susitarimą Penkt., antr., ketv. ir penkt. Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja 2659 W. 59th St., Chicago, IL Tel. (1-312) 476-2112 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL Tel. (708) 598-8101 Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1443 So. 50th Ave., Cicero Kasdien 1 iki 8 val vak. Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS

DR. EUGENE MCENERY DR. JAMES BURDEN INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA 155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir 5435 S. Pulaski Rd., Chicago, IL Tel. (1-312) 585-2960 (veikia 24 val.) Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

KUODIKIŲ IR VAIKIŲ LIGOS SPECIALISTE MEDICAL BUILDING 3200 W. 81st Street Kabineto tel. (1-312) 737-1186; Rez. (708) 385-4811

Dr. Tumasono kabineto perėmė

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS 2484 W. 71st Street (1-312) 434-2123 Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (1-312) 585-0348; Rez. (1-312) 779-6533

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4266 W. 63rd St. Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4-6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. (1-312) 471-3300; Rez. (708) 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS 7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60682 Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd. Marquette Medical Building 6132 S. Kedzie Chicago, IL 60629 Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D. SURENDER KUMAR, M.D. PETER STECY, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5827

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA 6132 S. Kedzie, Chicago, Ill. Tel. (1-312) 925-2670 1185 Dundas Ave., Elgin, Ill. 60120 Tel. (708) 742-0255 Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJAS 9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave. Tel. (708) 586-4055 Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai) Tikrina akis, pritaiko akinius 2618 W. 71st St. Tel. (1-312) 737-5149 Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St. Palos Hgts. Ill. Kelt. val. 3-6 v.v. Tel. (708) 448-1777

Dr. Tumasono kabineto perėmė

T. RAMA, M.D.

Specialybė — Chirurgija 2454 West 71st Street Tel. (1-312) 434-1818; Rez. (708) 652-0888 Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA

SPECIALYBĖ — PLAUČIŲ LIGOS 2636 W. 71st St., Chicago, Ill. Tel. (1-312) 430-0100 11800 Southwest Highway Palos Heights, Ill. 60463 (708) 381-0220 (708) 381-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA 2656 W. 63rd Street Val. antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p. Šešt. pagal susitarimą Kabineto tel. (1-312) 776-2880. Rez. (708) 448-5845

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas Kalbama lietuviškai 6165 S. Archer Ave. (prie Austin) Valandos pagal susitarimą Tel. (1-312) 586-7785

Kab. tel. (1-312) 586-3166; Rez. (708) 381-3772

DR. PETRAS ŽILIOJA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6748 West 63rd Street Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; Šeštadieniais pagal susitarimą

SVEIKATOS APDRAUDOS

Iš dalies dėl nedarbo, mažėjant pilno laiko aukšto išsilavinimo nereikalaujantiems darbuotojams; iš dalies dėl to, kad vis daugiau žmonių bando steigti savas įmones, bet nepajėgia ypač pradžioje susimokėti aukštą sveikatos apdraudos kainą; iš dalies ir dėl gerokai sumažintų valdžios mokesčių ligoninėms bei kitiems sveikatos patarnavimams teikėjams, vis daugiau Amerikos gyventojų neturi jokios sveikatos apdraudos. Kur 1981 m. 30,5 milijonai neturėjo sveikatos apdraudos, 1987 m. 37,4 mil. jos neturėjo. Bet įdomu tai, kad iš apdraudos neturintųjų dvigubai tiek yra dirbančių, kiek nedirbančių. Reikia, daugumas apdraudos neturi ne dėl nedarbo, bet dėl to, kad juos samdančioms mažoms įmonėms neprivaloma duoti apdraudą, o jie patys iš mažų algų neišgalėtų susimokėti, ar dėl panašių aplinkybių. O kompiuterių technologijai igalinant vis didesni skaičių darbininkų dirbti „ant savęs“ arba mažose įmonėse, kurioms neprivaloma apmokėti sveikatos apdraudą, jos neturintųjų skaičius tik auga.

Negalinčių ligoninės ar gydymo sąskaitų apmokėti augantis skaičius kelia susirūpinimą tiek Baltuosiuose Rūmuose, tiek ir JAV kongrese, kurie dabar ieško priimtinos formos vadinamos „nacionalinės sveikatos apdraudos“, kad nė vienas asmuo neliktų be būtinos medicininės pagalbos dėl nepajėgumo susimokėti. Sprendimų ieškojimą komplikuoja daugybė faktorių, kaip sparciai augantis vaistų bei medicininis patarnavimų kainos. JAV kongreso Peppard komisija, susidaranti iš abiejų partijų atstovų, jau pateikė savo rekomendacijas kaip neapdraustiems gali būti teikiama pagalba chroniškų ligonių priežiūrai. Ji rekomenduoja palaipsniui mažinti neapdraustųjų skaičių, teikiant kad ir kuklią paramą kuo didžiausiam skaičiui žmonių.

Tačiau labai sunku sudaryti tokiai pašalpai samatą, kai niekas tikrai nežino, kiek yra neapdraustųjų. Vieni apskaičiuoja 17 milijonų, kiti — 70 milijonų. O kaip apskaičiuoti ir/ar apriboti sparciai augančių išlaidų kainą?

Kainos kyla dėl įvairių priežasčių, pvz. aukštoji technika: vienas daugiarezonansinio švitinio aparatas kainuoja 1,5 mil. dol. Kita priežastis yra gydytojams pasakiškai brangiai kainuojanti apdrauda prieš besilydinčius pacientus. Tai ne tik verčia gydytoją brangiai imti už savo patarnavimą, bet dėl apsaugojimo jie dažnai užsako mediciniškai nebūtinius tyrimus. Pagaliau dabartinė apmokėjimo sistema, pagal kurią už patarnavimą moka ne pacientas, o valdžia arba apdraudos įmonė, „neveikia“, konstatuoja vienas tos problemos tyrinėtojas: „Tai yra todėl, kad individams nėra pagrindo rūpintis, kiek patarnavimas kainuos, nes kiti apmokės. Dėl to ir patarnavimų teikėjams nėra motyvacijos mažinti kainas už teikiamus patarnavimus“. Daugėja ir vyresnio amžiaus žmonių, kuriems reikia daugiau medicininio patarnavimo negu jaunesniems.

Kaip aptraumdyti šitos hidros „rankų“ augimą yra įvairiausių pasiūlymų, ir visi sunkiai vykdomi. Bet visos grupės sutinka, jog būtina sureguliuoti apdraudos firmų veikimą. Jų atsakymas apdrausti kaip tik tuos žmones, kuriems toji apdrauda yra reikalingiausia, pvz. dar priedo didina neapdraustųjų

skaičių.

Šias problemas studijuojantieji sako, kad žmonės turėtų būti laisvi pasirinkti, kuriems teikėjams jie duos valdiškus vekselius sveikatos patarnavimams apmokėti; tai paskatintų gydytojus rasti būdus sumažinti savo patarnavimų kainą, kaip tai yra atsitikę su optometristų teikiamais patarnavimais.

Kanados sveikatos patarnavimų sistema yra dažnai minima, kaip pavyzdys, kaip sustabdyti greitai kylančią jų kainą. Tačiau ir ten ne pyragai. Ligoninėms trūksta pinigų, gail. seserys keliai į Ameriką, ieškomos geriau apmokamų darbų, o pacientams tenka laukti savaitėmis ar mėnesiais, kol ligoninėse atsiranda laisva lova.

Kanadoje žmonėms visai nekainuoja sveikatos patarnavimai. Užtenka tik pristatyti savo provincijos sveikatos kortelę ir viskas yra apmokama, išskyrus privataus kambario kainą. Tad kanadiečiai nereikia rūpintis daktarų ar ligoninių sąskaitomis, sveikatos apdrauda ar panašiai. Ten nereikia šeimoms bankrutuoti ir pavirsti elgetomis, ištikus sunkioms ligoms. Ir kanadiečiai savo Medicare sistemą mėgsta: 88% nenori, kad valdžios lėšos, skiriamos sveikatai, būtų sumažintos.

Bet Kanadoje taksų mokesčiai yra aukštesni, negu Amerikoje. Ten aukščiausia taksų rata yra 48%, o Amerikoje 32% skaitoma labai aukšta. O daktarai ten yra aukščiausiai apmokama profesija. Vidutinio dydžio mieste praktika turintis gydytojas gauna 142,800 JAV dol. metinių pajamų, prieš išmokėdamas savo personalui algas ir kitas išlaidas. Didmiesčiuose uždirbtų dvigubai tiek.

Tačiau taip pat yra ir kita problema. Kai sveikatos apdrauda yra valdžios apmokama, ji tampa „politiniu sviediniu“, o kai valdžios lėšos sveikatai yra sumažinamos, už sąskaitas sumokančios provincijos turi žmonėms aiškinti, kodėl sumažėjo mokesčiai žmonių taip svarbiu laikomam dalykui.

Kita problema yra ir tai, kad gydytojų laukiamieji yra nuolat perpildyti pacientų ir jų vaikų. Daug kas yra įpratę lankytis pas gydytoją net ir dėl mažiausio negalavimo. Daktarai už kiekvieną vizitą sąskaitas siunčia valdžiai, o ši nustatyta pilną sumą laiko ir apmoka. Daktarams gerai, bet kai žmonėms nereikia už kiekvieną vizitą mokėti, daug kas ir piktnaudžiauja, atimdami vietas tiems, kuriems pagalba iš tikrųjų reikalinga. Viena gydytoja skundžiasi, kad daugumą laiko ji tikrina atvestus slogomis sergančius vaikus, kuriems daktaro iš viso nereikia.

Kiti gydytojai skundžiasi, kad yra nemažai atvejų, kad be reikalo naudojama aukšta technika ar komplikuoti procedūros ne dėl to, kad pacientams būtų naudinga, bet dėl to, kad gydytojas daugiau gali už tokias paskaityti. Tačiau išvadoje, ta pati gydytoja, kuri skundžiasi dėl žmonių piktnaudžiavimo, sako, kad, sumažinant, sistema yra moraliai teigiama: neatsisakoma žmogaus gydyti dėl neišgalėjimo susimokėti.

Kaip Amerika jau idealiai pasieks, juoba, kai niekas nenori mokėti aukštesnių taksų, neišsuku. Kaip ji išvengs tų problemų, su kuriomis nesiseka susidoroti Kanadoje irgi neišku. Aišku tik tai, kad reikia ką nors daryti, ir tą supranta tiek Baltieji Rūmai, tiek ir pats Kongresas.

Dar taip neseniai Gorbačiovas užsispyrusiai tvirtino, kad daugpartinė sistema Sovietų Sąjungoje būtų nesamone, nes tik viena Komunistų partija galinti išgelbėti. Tačiau matydamas, kad daug kur partijos aukštesnieji pareigūnai susikompromitavo liaudies akyse ir neteko žmonių pasitikėjimo, ryžosi pasukti istorijos ratą daugpartinės sistemos linkme. Su masinės demonstracijos vasario 4 d. Maskvoje parama (jose buvo nešami plakatai, primenantys įvykius Ruminijoje), nors ir priešinantis konservatoriams, jis šią reformą pradėd. Kiek tai praktiškai, bent jau artimiausioje ateityje, turės reikšmės, — labai abiotina, nes Komunistų partijos žmonės yra įsitvirtinę visose srityse ir savo noru privilegijų neatsisakys. Iš kitos pusės, pozicija dar nėra tvirtai susiorganizavusi ir nėra pakankamai stipri.

Į užsienio žurnalisto klausimą apie reformas, sovietinis pilietis atsakė taip: „Mūsų šalyje viskas pasikeitė ir viskas — liko taip pat“. Sovietai jau nebeslepia, kad būtent jų pastangomis buvo nuverstas teisėtas Afganistano prezidentas Hafizullahamin, nors ilgą laiką šis faktas atkakliai buvo neigiamas. Visus nutebino Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministerio Shevardnadze praėjusių metų gale pareiškimas, kad Afganistano užpuolimas buvo nelegalus ir nemoralus.

Sovietų uždegta karo ugnis Afganistane tebėra neužgesinta. Kenčia ne tik kariaujantieji, bet ir civiliai gyventojai, ypač vaikai. Sovietų kareiviai paliko daug padėstytų minų, kurios ar-

IGNAS MEDZIUKAS

ba nužudo, arba sulaušina visam gyvenimui nukentėjusieji lieka be kojų, be rankų, neregiai. Nors oficialiai sovietų kariuomenė iš Afganistano išvežta, bet jų karinė pagalba, Kabulo vyriausybei, Vakarų žvalgybos žiniomis, siekia 250 mil. dolerių mėnesiui. Sovietų ekspansijai pinigų atsiranda, o krašte viduje parduotuvų lentynos tuščios.

Kas gi iš tikrųjų vyksta Sovietų Sąjungoje? Atrodo, kad prablaivėję Sovietų komunistai, aplinkybių verčiami, atsako kai kurių Marksizmo-leninizmo nuostatų, kurių svarbiausi yra: klasių kova, proletariato diktatūra ir partijos neklaidingumas, visa tai pakeisdami į bendrą žmogiškąs vertybes. Jie sako norį pasiekti humaniškas pagrindais paremtą demokratinio socializmo. Jie skelbia tautų apsisprendimo teisę, įskaitant net pasitraukimą iš Sovietų Sąjungos. Bet šie visi dalykai tuo tarpu yra tik teorijoje. Didžiajam broliui sunku atsisakyti imperinio mąstymo ir pasaulio užkariavimo. Apie tai labai pastabiai atsiliepia rašytojas V. Petkevičius:

„Gorbačiovas, paskelbęs pertvarkos politiką, jau kelinti metai niekaip negali atsisakyti daugeliui TSKP vadovų būdingo imperinio mąstymo ir vis dar bando Sąjungą pertvarkyti ne naujais, tikrai demokratiniams pagrindais, bet nori ją kaip nors aplopyti, ir persiūti jos seną, nepelnytą ordinarą galutinai subadytą didžvalstybinį mūdą“ (Tiesa, nr. 20).

Apie pasikeitimus paklaustas

Pyotr Gladkov atsakė: „Be pasikeitimų Sovietų Sąjungoje, nebūtų buvę pasikeitimų Rytų Europoje“. Pasinaudodami paskelbtu viešumu, daugelis drįsta viešai išreikšti tai, kas anksčiau grėse didelėmis bausmėmis. Nikolai Šmelyev yra pasakęs tiesios žodį apie darbininkų padėtį: „Darbininkai Sovietų Sąjungoje yra labiau išnaudojami, negu bet kurioj kitoj industrinėje šalyje“.

Dabar jau nebijoma išsireikšti, kad komunistų „šventasis“ Leninas sirgęs „negera“ liga, kuri jį anksti nuvariusi į kapus; nebijoma kalbėti, kad jis 1917 m. žadėjo atiduoti valdžią taryboms, žemę — valstiečiams, fabrikus — darbininkams, likviduoti slaptają policiją. Bet tai buvo tik apgaulingi pažadai, kurie atsiliepia įvairiomis formomis šiuo metu Sovietų Sąjungoje. Nenuostabu, kad rašytojas Yuri Koryakin siūle pašalinti Lenino kūną iš Raudonosios aikštės.

Yuri Vlasov, liaudies deputatas, apie saugumo policiją taip atsiliepia: „KGB — slapta imperija, kuri neatidengia savo paslapčių, išskyrus atkastus kapus“. Anksčiau už tokius drąsius pareiškimus pilietis būtų patekęs į psichiatrinę ligoninę „gydymui“. Dabar tokie veiksmai toleruojami, bet ne visada.

Iš kitos pusės, milicija vykstančias tvarkingas demonstracijas stebi iš tolo, lyg norėdama priminti, kad nebūtų peržengtos ribos. Bet Sąjunga turi priemonių susidoroti su tais, kurie jam prieštarauja. Sergėj Kuznetsovas už parąšty nepalankų straipsnį, kuriame išdėstė KGB metodus, buvo patrauktas atsakomybėn ir uždėtas 3 mėtais darbo stovyklos, pritaikant jam nuosprendį, neatitinkantį padarytam tariamam nusikaltimui: buvo nubaustas už veiksmą, kurio jis nebuvo padaręs, būtent, kad priešinosi ir šmeižė saugumą. Toks susidorojimas su nepalankiais asmenimis yra galimas tik totalitarinėje valstybėje, kurioje teismų sistema yra administracijos įrankis. Išleisdami iš kalėjimų politinius kalinius sovietai sudaro įspūdį, kad Sąjungoje veikia teisė. Iš tikrųjų laisvę yra dovanojama, nes kiekvienas pilietis — sovietinės valstybės nuosavybė ir yra jos malonėje. Pastebėta, kad pastaruoju metu Sovietų Sąjungoje labai pakilo nusikaltimų skaičius.

Lietuvos atstovas St. Lozoraitis Washingtono su iš Lietuvos atsilankiusia buvusia Sibiro tremtine Nijole Sadunaite.

Nuotr. Br. Čikoto

ŽALIASIS VELNIAS

JONAS RŪTENIS

Romanas

66

— Labai aišku, vade — ryšiniai tikrina telefono laidus — tarė Žolelė

Nutarėm žmones pasitikti ir sunkvežimį atvairuoti į Lėliūnus. Tas uždavinys atiteko Žolelei.

Žolelė tuoj pat su savo vyrais pasukė iš kelio dingo miške. Aš buvau įsitaisęs maskuotame sekimo punkte. Iš čia visas kelias kaip ant delno. Po kelių minučių sunkvežimis vėl pasirodė. Matyt buvo kiek nuklydęs nuo kelio. I jį, be ten buvusio kareivio, sušoko dar keli atėję iš miško. Kiek žiūronais įstengiau įžiūrėti, jų buvo aštuoni. Dabar jau nebuvo jokios abejonės, kad tai ryšininkai. Sunkvežimis vėl pajudėjo. Žinojau, kad už poros šimtų metrų jų jau laukia Žolelė.

Pavaziavę vėl stabtelėjo. Visi išsoko lauk ir rengėsi eiti į mišką. Ten matyt, buvo praversti telefono laidai. Mačiau, kad nuo jo šeši, o vienas stovėjo su šautuvu prie šoferio ir kalbėjosi. Pagaliau išlipo ir šoferis, jis ginklavo šautuvu, ir abu palikę sunkvežimį patraukė pas draugus. Keletą minučių jokio judėjimo... Staiga išstos šūvių salvis.

Po pusvalandžio Žolelė su sunkvežimiu jau buvo Lėliūnuose.

— Viskas atlikta!..
— Tai provokacija...
— O kaip kitaip?

Iki pietų vėl buvo viskas ramu. Keitėm sargybas, žvalgus ir visą laiką sekėm. Aiškiai žinojau, kad netrukus turi įvykti kas nors nepaprasto. Deja, iki pat vakaro vis dar nieko. Kelias, kaip tyčia, visą laiką tuščias.

Mintin dinktelėjo Ūdrė. Klausimas, kaip jai viskas pavyko? Laukėm, nerimavom ir tarėmės. Išakiau susirūšti su būstu. Jei ten viskas tvarkoj — likę vyrai ir Alksninis turi prisistatyti pas mus.

Jų sulaukėm už valandos. Alksninis, kuris žinojo visą mūsų operacijos istoriją nieko neklausė. Būste taip pat nieko neatsitiko. Suėjom visi pasitarti.

— Tai matai, Alksnini, mes dar gyvi. Papasakojom jam visas detales. Jis graudinosi dėl Alvos...

Dabar taip, vyrai! Raudonųjų puolimas neišvengiamas. Lėliūnai bus užimti. Todėl isakau: neisivelti į jokių pasipriešinimų. Mes, sekdami priešio artėjimą, turime laiku dingti. Visi renkamės į būstą. Šį kartą ten vyksime su sunkvežimiu. Jį panaudosime mano ir Žolelės grandies pasitraukimui kuo toliausiai į mišką. Būste liks tik Žiaugra su savo vyrais, jie visi turės vietinių gyventojų pasus. Pasitaikysiomis progomis, taip nutarėm, visi grįžta į namus. Mūsų būrys išformuojamas. Lėliūnuose mums nebus kas veikti. Aš, Žolelė ir jo parinktas dešetas vyrų ateisime pėsti. Tada visi į sunkvežimį ir dingstame. Manau, kad dar bus laiko atsiveikinti...

Mums tariantis gauta vėl žinia: keliu su vežimu atvažiuoja Ambrožų ūkio valdytojas.

— Jis vienas?
— Taip!
— Gerai...
— Alksnini!
— Aš, vade!

NOBELIO PREMIJA LANDSBERGIUI

Amerikiečiai senatoriai turėtų būti raginami nominuoti Lietuvos prezidentą Vytautą Landsbergį Nobelio taikos premijai (Nobel Peace Prize). Šis siūlymas ateina iš Chicagos adv. Povilo Žumbakio, kuris raštu kreipėsi į sen. Jese Helms kovo 29 d., ragindamas jį tapti pirmuoju tai padaryti.

Savo laiške senatoriui Helms adv. Žumbakis išreiškė padėką už jo raginimus Amerikai suteikti Lietuvai pripažinimą. Jis pastebėjo, kad yra apgailėtina, kad vakarų valdai su Amerikos prezidentu priešaky yra pasisakę už susilvymą iš abiejų pusių, o tuo tarpu vieninteliai jėgos ir intimidacijos reikšiniai yra atėję iš okupanto, t.y. Sovietų Sąjungos. Adv. Žumbakis taip pat pabrėžė, kad Gorbačiovas, kuris bijo savo likimą perleisti rusų visuomenės balsavimui, atsisako eiti į dialogą su prezidentu Landsbergiu, kuris

yra Lietuvos žmonių išrinktas vesti Lietuvą.

Prašymas nominuoti Landsbergį Nobelio taikos premijai pristatomas taip: „Tokia nominacija gali išgelbėti prez. Landsbergį nuo arešto. Kol prez. Landsbergis lieka laisvas tarp savo žmonių, nepriklausomos Lietuvos liepsnelė lieka švyturiu pasauliui. Istorija yra parodiusi, kad Nobelio taikos premija įgalino Solidarity vadą Lech Walesą išlikti gyvą ir vesti Lenkiją arčiau prie laisvės. Tuo pačiu premija galimai padės Lietuvai pasiekti savo tikslą: de facto nepriklausomybę“.

Lietuviai raginami kontaktuoti savo senatorius ir prašyti juos pristatyti prez. Landsbergį Nobelio taikos premijos komitetui kaip tinkamą kandidatą šiai premijai. Senatorius galima pasiekti skambinant telefonu 202—224-3121.

rafinuotų nusikaltimų: grasinimais verčiama sumokėti tam tikrą pinigų sumą arba pagrobų šeimos nari reikalaujamas išperkamasis mokėstis. Daug žalos daro gausus alkoholio vartojimas, ko poveikyje įvykdomi žiaurūs kriminaliniai nusikaltimai.

Nors jau seniai vyksta pertvarka, bet teismuose ir prokuratūroje daugiausia sėdi tie patys asmenys, kurie anksčiau kaltino, teisė ir trėmė nekaltus žmones į darbo lagerius.

Liaudies deputatas R. Ozolas užliarmavo, kad Lietuvos saugumas naikina ir išveža į Rusiją dokumentus, turinčius įvykdę reikšmės reabilitacijai ir kitiems tikslams.*

Sovietai baugina lietuvius, sakydami, kad jei Lietuva norės pasitraukti iš Sovietų Sąjungos, (į kurią ji niekad nebuvo įstojusi, bet prievarta įjungta), turės sumokėti už čia pastatytas įmones ir kitokią skolą. Bet apie faktą, kad 48% Lietuvoje pagamintos mėsos ir 42 proc. pieno produktų išvežama į Rusiją, sumokant už juos žemiau savikainos — nieko nėra užsiminama.

Maskva dosniai finansiskai remia Mykolo (Mišos) Buro-

kevičiaus vadovaujamą promaskvietišką Komunistų partiją, kuri kaip koks piktsašis atsipalaidavo nuo savarankiškos LKP, susidedama su jadinstvininkais; matyt tikisi kad pasitarnaudami vyresniajam broliui, jo tankų pagalba kada nors galės atsistoti minkštesnė kėdėse.

Rašytojas Marcelijus Martinaitis „Literatūra ir menas“ savaitraštyje daro išvadą: „Žlugio valstybės, kurių valstiečiai nustojo statyti namus ir sėti javą. Štai surimio rusai, kad pačiam Rusijos vidury jau atsirado baisios tuštumos“. Apžiūrėta, kad tarybinių ūkių ir kolūkių produkcija yra nuostolinga. Maisto produktų trūkumas dėmja. Leidus veikti kooperatyvus, suklestėjo korupcija ir šantažas. Daug kalbama apie radikalią ekonominę pertvarką, bet siūloma vis tas pat, tik kitaip pavadinta.

AERODROME SAUGIAU

Per paskutinius dvejus metus O'Hare aerodrome nusikaltimai sumažėjo 31%.

NAUJI PARTIJŲ PIRMINKAI

Buvęs senatorius Thomas G. Lyons išrinktas Cook apskrities demokratų pirminku. Cook apskrities respublikonai savo pirminku išsirinko Richard A. Siebel.

— Tau uždavinys. Pasitik jį. Išsiaiškink. Sužinok ką nors apie Ūdrę. Labai įdomu kaip jai pavyko. Labai norėjau, kad ta mergaitė daugiau nebavargtų čia su mumis.

— Klausau! — atsakė...

Alksninis nuėjęs prie kryžkelės, pro kurią neišvengiamai reikėjo pravažiuoti, pasukant į Lėliūnus, atsisėdo į griovį, užsikūrė pypkę ir laukė.

— Sveiki, sveiki, tai kur gi dabar tokią dienele važinėji, kaimyne?

— Taigi, tamstele, miestelin buvau užsukęs. Išsukė. Girdi, kokie tai popieriai paruošti — reikia pasirašyti...

— Ūkį perdavė?

— Kur tau... smala juos žino ko jie ten iš manęs norėjo. Pasirašiau... Dar šio to ir šeimninkei reikėjo, tai po krautuves pavaiškėjau ir panelę Ūdrę į Kauną „vakacijų“ išleidau. Tai ir viskas...

— Aaa — atsiduso Alksninis.

— O pats kurgi keblinėji?

— Eėė — žinai, senas tai ir kvailas — lyg norėjau eiti į miestelį, tabako pritrūkiau, bet va sėdžiu ir galvoju: smala jo — neisiu, kojų nebepavelku.

— Tabako?

— Taigi...

— Tai ar eisi?...

— Tai jau ne.

— Tai sėsk, pavėžiesiu ir tabako gausi. Tris pakus, kaip žinodamas, pirkau. Perleisiu vieną...

— Tai tu smalyte, žiūrėk, kaip gerai nutiko... nei sapne geriau nebūčiau susapnavęs...

(Bus daugiau)

Lemonto Pal. Jurgio Matulaičio Misijos inauguracijoje vyskupas Paulius Baltakis. Nuotr. J. Tamulaučiū

SU KRISTUM Į PRISIKĖLIMO GARBĘ

Velykos, švenčiamos pavasarį, visuomet yra pripildytos džiaugsmu ir naujo gyvenimo viltimi. Gėlių spalvingume, jų kvapume bei atbodusių vabzdžių dūžesnyje, mes tiesiog jaučiame naują gyvybę.

Šiam naujos gyvybės prasi-
veržimui krikščionybė suteikė
gilesnę dimensiją. Kristus, ken-
tėjęs ir miręs kaip sužalotas žmo-
nus, grįžo į gyvenimą išaukštin-
tas, kad daugiau nebemirtų ir
jį įtikėjusiems užtikrintų lai-
mingą amžinybę. „Aš esu prisi-
kelimas ir gyvenimas. Kas tiki
mane, nors ir numirtų, bus
gyvas“ (Jn. 11, 25).

Mūsų gyvenimo kelias yra la-
bai panašus į žemiškąjį Kristau-
s kelią. Mes vargstame ir ken-
čiame, esame nesuprasti ir ap-
sėmeiti, gundomi rūpintis vien
„duona“ ir nepaisyti mo-
ralinių, o kartais ir fizinį dės-
nių, aklipešiškai pasikliaujant,
jog Dievas neprileis, kad „užsi-
gaudume kojas į akmenį“. Esame
gundomi pelnytis popu-
liarumą ir garbę krikščioniško
principų ir sąžinės sąskaiton
(Mt. 4, 3-10).

Išaukštintas Kristus, po kan-
čios, mirties ir prisikėlimo grį-
žo į dangų, bet sykiu pasiliko ir
pasaulyje. „Nepalikis jūsų na-
šlaičiais — ateis su juo. Aš
gyvenu ir jūs gyvenate“ (Jn.
14, 16-19). Prisikėles Kristus
pasiliko krikščioniškoje bend-
ruomenėje — Bažnyčioje, kaip
amžinosios gyvybės šaltinis,
teikdamas atgimtinę vertę
mūsų darbams, kančioms bei
maldoms ir užtikrina būsimąjį
prisikėlimą. „Kas valgo mano kūną
ir geria mano kraują tas pasilieka
manys ir aš jį pri-
kelsiu paskutinįją dieną“ (Jn.
6, 54-56).

Mes skleidžiame Kristaus
tiesą, šviesą ir meilę, kai rodo-
me gerumą ir atlidumą vienas
kitam, kai siekiame socialinio
teisingumo ir praktikuojame
veiklų meilę, kai su pasi-
tikejimu priimame Dievo valią,
nors pilnai ir nepajėgiamė jos
suprasti.

Blogi jautriau jausdami negu
geri, kartais mums atrodo, kad
Kristaus dvasia yra neveikli
krikščioniškoje bendruomenėje,
kad nedaro įtakos į tautų
kultūrą ir socialinį — moralinį
gyvenimą. Jo įtaka kontrastiš-
kai išryškėja, kai sugretiname
krikščioniškas tautas, nors ir la-

bai paveiktas sekularistinio
humanizmo, su ateistinio komu-
nizmo „kultūroje“ išauklėta vi-
suomene, jų „herojus“, apdo-
vanotus Lenino ordinu už iš-
davimą savo tėvų ir brolių su
mūsų Nijolėm, „džiaugsmingai
einančiom į vergiją, kad kiti
galėtų laisvai gyventi“ ar su
Petrais Paulaičiais, po 35 metų
Gulago, pasiryžusiais kentėti
dar kitus 35, „kad nors kelių
Lietuvos jaunuolių širdyse neuž-
gestų meilė Dievui, Tiesai ir
Tėvynei“ (Gerojo Dievo Glo-
boje, p. 24).

Kančia, ypač moralinis blogis
visuomet liks nesuprantama pa-
slaptimi. Tik „Dievui vienam
yra žinomas kančios reikale
kelias, kurį Jis leidžia ir teikia
jėgų juo eiti“, sako Petras
Paulaitis, laisvės kovotojas, 35
metus kentėjęs Sibiro lage-
riuose (G.D.G. p. 74).

Dievo Sūnus galėjo be kančios
pelnyti žmonijai amžinąjį gyve-
nimą, bet Jis pasirinko įsikūni-
jimo — Kristaus Žmogaus —
kelia. Jis gimė gyvulių užvejoje,
pakėlė tremtį svetimame kraš-
te, pelnėsi duoną staliaus ama-
tu, pergyveno tautos atmetimą
ir draugo išdavystę, mirė tarp
dviejų žmogžudžių. „Argi Mes-
ijas neturėjo viso to iškentėti ir
įžengti į savo garbę?“ klausė
prisikėles Kristus dėl jo tra-
giškos mirties nuiludusių
mokiniių (Lk. 24, 26).

Pasirinkę Kristų savo „keliu,
tiesa ir gyvenimu“ mes ir mūsų
tauta per vargą ir kančią viltin-
gai einame į prisikėlimo garbę.
Einame šiuo Kristaus keliu ne
vien dėl savo pačių būsimos gar-
bės. Auka ir maldą padedame ir
kitiems viltis laimingos amžiny-
bės. „Dabar aš džiaugiuos savo
kalėjimais už jus ir savo kūne
papildau, ko dar trūksta Kris-
taus vargams dėl jo kūno, kuris
yra Bažnyčia“ (Šv. Paulius
Koloso krikščionims, 1, 24).

Visiems, išėjimoje ir tėvyneje,
linkiu prasmingai išgyventi ir
džiugiai atšvesti istorinį Kris-
taus, bei būsimąjį savo asmeni-
nį ir tautos prisikėlimą. Džiugiu
Šv. Velykų!

Vysk. Paulius A.
Baltakis, OFM

Negaliu įsivaizduoti, kad
knyga galėtų būti gera, jeigu ji
savo skaitytojų nedaro ge-
resniais.

J. J. Rousseau

FULBRIGHT FONDAS LIETUVAI

1989 metų pabaigoje suži-
nau, kad Albuquerque, New
Mexico, yra apsisitojęs Vilniaus
universiteto profesorius dr.
Algis Piskarskas. Pasirodo, kad
dr. Piskarskas yra „Fulbright
Fellow“ ir maždaug 8 mėnesius
dėstys Fizikos fakultete, atliks
mokslinius tyrimus University
of New Mexico. Pasirodo, kad ši
programa, apie kurią daugelis
esame girdėję, bet ir daug ko
konkretnio nežinom, yra
priinama daugeliui mūsų
akademikų Amerikoje. Pasi-
naudojant Fulbright fondu
galėtumėm siųsti į Lietuvą
labai geroms sąlygom, jai taip
reikalingus žmones.

Bandysiu atpasakoti, ką dr.
Piskarskas pasakojo apie šį
fondą.

Senatoriaus J. William Ful-
bright pastangomis prez.
Trumanas 1946 m. pasirašė
įstatymo projektą, kuris
autorizuoja dvišalį mokslo ir
kultūros pasikeitimą tarp JAV
ir kitų šalių. Fulbrighto statute
parašyta, kad ši programa tikisi
„padėti JAV vyriausybei, gi-
linant jų piliečių ir kitų šalių
žmonių abipusį supratimą ir
toku būdu sukurti draugiškus,
taikius pasaulio valstybių ry-
šius“.

Nuo programos įgyvendi-
nimo pradžios jau dau-
giau kaip 156,000 mokslo ir
kultūros atstovų iš įvairių šalių
vykdė programos priesakus. Tie
žmonės patys praturtėjo dvasi-
škai: parvežė į namus išpušius
apie kitų tautų papročius, reli-
giją, istoriją. „Kitų tautų
pažinimas yra būtinas, jei
pasaulio tautos nori rasti
bendrą kelią branduoliniams
ginklams pasislaugusiam pa-
saulyje“. Taip rašė fondo
steigėjas sen. Fulbright. Šio fon-
do pinigai skiriami finansuoti
JAV bei kitų valstybių pilie-
čiams skaityti paskaitas univer-
sitetuose, vykdyti svarbius
mokslų tyrimus, ruošti daktaro
dissertacijas, taip pat dirbti mo-
kytojų pradžios ir vidurinės
mokyklose.

Ar lietuviai susirado vietą
šioje programoje? Deja, per 15
metų 200 JAV mokslininkų
lankėsi Sovietų Sąjungoje ir tik
vienas, kitas trumpam laikui
sustojo Lietuvoje. Tiesa,
praėjusiais metais Vilniaus
universitete pradėjo dirbti
lietuvis mokslininkas iš JAV
Arvydas Žygas. Nepaprastai
energingas, tariantis bioche-
mijos katedroje, dr. Žygas
susijęs ir Sąjūdį paremti ir
paskaitas Vytauto Didžiojo uni-
versitete (Kaune) skaityti. Tai
tikras patriotas, pritaikęs savo
pašaukimą Lietuvoje ir įsiliejęs
į patį įvykių sūkūrį. Atsisakęs
daugelio patogumų ir įprasto
gyvenimo lygio, jis dirba nepa-
rastai naudingą darbą Lietuvai.

Dabar, Lietuvai septynmy-
liais žingsniais žengiant į ne-
priklausomybę, apsikeitimas
profesoriais, mokslininkais,
istorikais yra ypač reikalingas.
Ir ne keliom dienom ar savai-
tėm, kurios prabėga lankant
gimines ar politikuojant prie
vaidžių stalo, o metams ar dau-
giau. Dirbdami JAV mokslo
įstaigose, gerai apvaldę kalbą,
pažindami daugelį žmonių, jie
atlieka labai reikalingą darbą —
garsina Lietuvą ir jos bylą. Kita
vertus, Fulbrighto stipendijantų
Lietuvoje laukia neaprepiami
dar neplėsti istorijos ir kultūros
dirvonai. Kiekvienais metais
yra skiriama apie 25 stipendijos
(awards) pasikeitimui su TSRS.
(Nežinia, kaip Fulbright žiūrės
į Lietuvą, kai ji bus visai nuo
TSRS atsipalaidavus, bet ne-
duodant prašymų atsakymo ne-
gausim). Amerikiečiams fondas
skiria 1,800 dol. mėnesiui algą
ir papildomai primoka nuo
5,000 dol. iki 7,300 dol. už
keliones, bagažą, knygas,

papildomus patarnavimus. Da-
bar Lietuvoje stipendijantai yra
aprūpinami kambariu vien-
gungiu ar butu, jei atvyksta su
šeima. Jiems dar mokama 705
rublių alga per mėnesį. Dar 830
rublių skiriama didaktiniams
reikmenims. Taip pat skiriama
nuo 8,000 dol. iki 12,000 dol.
vaikų mokyklos lankymui. Tai-
gi sąlygos nėra blogos ir žymiai
daugiau lietuvių mokslininkų,
pedagogų, istorikų galėtų kreip-
tis į Fulbrighto fondą Wa-
shingtono ir gautų progos
padirbti Lietuvoje nelaukdami
geresnių laikų. Be to, matyda-
mas lietuvių aktyvumą, Ful-
brighto fondas galėtų numatyti
atskirą programą ryšiams su
Lietuva.

Šiuo metu, kiek žinau, Ame-
rikoje yra du „Fulbright Scho-
lars“ iš Lietuvos. Tai Kauno Po-
litechnikos instituto profesorius
dr. Vladas Kostas Daugėla ir
Vilniaus universiteto profeso-
rius dr. Algis Piskarskas. Abu
nuo rudens sėkmingai dirba
skaitydami paskaitas ir vyk-
dydami mokslinius tyrimus
Harvardo universitete ir New
Mexico universitete.

Besidomintys Fulbrighto fon-
do sąlygomis ir reikalavimais,
gali kreiptis į CIES (Council of
International Exchange of Schol-
ars) programos štabą Washing-
ton, DC, skambinti dr. Andy
Riess 202-686-6246. Taip pat
galima kalbėti tuo pačiu
telefono numeriu su jo sekretore
Laurie R. Calhoun. Reikia kreip-
iantis pranešti, kokia sritis ar
kuria vietoje asmuo domisi,
tada CIES tokiame besidomian-
čiam asmeniui atsiųs daugiau
informacijos, o Lietuvai reikia
įvairių rūšių mokslo žmonių.

Mokslo ir kūrybos simpozio-
mo metu Chicago dr. A. Sužie-
delis ir kiti prelegentai ragino
priimti iš Lietuvos bent metams
jaunuolį, dar besimokantį
gimnazijoje ar jau universitete
(undergraduate). Tokiu būdu
Lietuvos jaunuoliai turėtų pro-
ga išmokyti laisvai vartoti anglų
kalbą ir vėliau, užbaigę mokslą
Lietuvoje, grįžti į Ameriką
pasinaudodami „teaching ar
research assistantships“. Lie-
tuviai turi nemažiau proto ir
gabumų kaip kitos tautos.
Fulbright fondas sudaro
ypatingai palankias sąlygas.
Taigi naudokimės proga plėtoti
savo tautos intelektą!

Liuda Avizonienė

ATSISIAUKIMAS Į LENKŲ VALDŽIOS ORGANUS LIETUVOS VALSTYBĖS PRIPAŽINIMO REIKALU

Varšuva (laikraščio „Gaze-
ta“, Toronto, inf.) „Kovojančio
solidarumo“ vadovas Kornel
Mazowiecki paskelbė pareiš-
kimą Lietuvos valstybės pa-
skelbimo reikalui. Štai jo turi-
nys: „Susijaudinę sveikiname
formalinę Lietuvos nepriklaus-
omybę — būtiną žingsnį tikra-
jai nepriklausomybei atgauti.
Tas žingsnis artina jūsų, tuo
pačiu ir mūsų, laisvę. Artėja
laikas, kad bus galutinai atmes-
tas komunizmas, atšaukta so-
vietų kariuomenė ir ta piktoji
imperija bus suirusi. Artėja
laikas, kada turėsime savo
valdžią savo demokratiname
krašte — to jums ir mums pa-
tiesiems linkime.“

Apeliuojame į dabartinius len-
kų valdžios organus, kad nedel-
siant pripažintų Lietuvos vals-
tybės prisikėlimą ir jos sienas.
Užmegztų su ja diplomatinius
santykius ir lygiateisį ūkišką
bendradarbiavimą. Mus tam
įpareigoja per amžius bendra
lenkų-lietuvių dalia ir nedalia“.

1990.III.13 „Kovojančio soli-
darumo vadovas“

Kornel Mazowiecki
Waleša telegrafuoja Lietuvos
prezidentui: „Noriu išreikšti
mano džiaugsmą Lietuvos ne-
priklausomybę atstačius“. Taip
išsireiškė Lech Waleša savo
sveikinimo telegramoje, išsiųs-
toje Lietuvos išrinktajam pre-
zidentui Landsbergiui, „ir linkiu
Jums, kad demokratijos graži-
nimo procesas įvyktų taikos
keliu, kaip tas vyko iki šiol“, ra-
šė Waleša“.

„Gazeta“ lenkų laikraštis, lei-
džiamas Toronto mieste, Kana-
doje (1990.III.15).

PAGALBA BAŽNYČIOMS

Išsaugojimui istorinių pa-
minklų patikėtiniai kovo 28 d.
pradėjo trejų metų programą,
įtraukdami ekspertus padėti
išsaugoti vertingas bažnyčias.
Jie planuoja panaudoti 1,5 mil.
dol., kuriuos paskyrė Lilly fon-
das. Numatyta instruktuoti
kunigus ir pasauliečius, kaip
vadovauti valdant tas bažny-
čias, kaip vykdyti finansinius
planavimus.

Solistes iš Vilniaus Jaunimo centre po programos. Iš kairės: sol. Sigita Trima-
kaitė ir sol. Aldona Vilčinskaitė-Kisielinė.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE	
RE/MAX REALTORS GREIT PARDUODA RIMAS L. STANKUS (312) 586-5959 (708) 425-7161 Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminti, kad esate arba norite būti Rimos Stankaus klientais. Nuosavybės įkainijimas nemokamas.	MLS KOMPIUTERIŲ pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus. J. BACEVIČIUS BELL-SACE REALTORS INCOME TAX — INSURANCE 6529 S. KEDZIE 778-2233

REAL ESTATE	
BALYS BUDRAITIS Nemokamai įkainuoja jūsų namus. Patarnauja nuosavybių pirkimė bei pardavimė. Kreiptis tel. (312) 767-0600 arba (312) 778-3971. Adresas 6600 S. Pulaski Rd. One Stop Real Estate	MLS ŠIMAITIS REALTY Viktoras Šimaitis, Realtor Nuosavybių pardavimas. Income Tax. 5953 S. Kedzie Ave. Tel. 436-7878

Gražus mūrinis 6 kamb. namas lietuviškame Marquette Parke. Galima nupirkti už \$49,800. Valdis Real Estate, tel. 737-7200 arba 737-7202.

OLSICK & CO., REALTORS®
 1180 State Street
 Lemont, Illinois 60439
 (708) 257-7100

Mūrinis namas Lemonte. Salonas, prieškambaris, 3 mieg.; kietmedžio grindys; 17 x 22 pėdų šeimos kamb. Viskas atremtuota, naujai dekoruota. Didelis kiemas, šoninis įvažiavimas. \$113,000

Dviejų a. namas Timberline Estates apyl. Išties rūšys, šviesus šeimos kamb., dvishonis židinys. Antram a. „loft“, TV kamb. Namas statytas prieš 4 m. \$169,900.

KMIEČIK REALTORS
 7922 S. Pulaski Rd.
 4365 S. Archer Ave.
DANUTĖ MAYER
284-1900
 Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainijimas veltui.

MISCELLANEOUS
A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
 Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-778-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.

FRANK ZAPOLIS
 3208 1/2 West 95th Street
 Tel. — GA 4-8654

AMŽINO
ĮŠALO
ŽEMĖJE
 Sukrečiantys vaikų ir paauglių atsiminimai iš pergyvenimų Sibiro gulaguose.
 Knyga išleista atgimstančioje Lietuvoje.
 Kaina su persiuntimu 12 dol. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS,
 4545 W. 63rd St.,
 Chicago, IL 60629
 Illinois gyventojai dar pridėda 80 c. valst. mokesčio.

Konsuliariniam priėmimo Vasario 16-tosios proga Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje lietuviai šaukiami su gen. konsulu. Iš kairės: A. Budreckas, V. Išganaitis, gen. konsulas V. Kleiza, A. Kleizienė, E. Vengianskas ir J. Mikulis.

Nuotr. J. Tamaliūčio

KELIONĖS SOSTINĖN UŽRAŠŲ FRAGMENTAI

ALFONSAS NAKAS

Gruodžio 20 rytas pilkas ir drėgnas. Aišku, 1989. Aišku, Sunny Hills. Namus paliekam 5:58 v. Kaip taisyklė, prie Wausau ima purkšėti. Su pertraukom lynos iki Tallahassee. Ten, Floridos sostinės apylinkėse, ims švisti. Ten valandą pirmyn pasukiu laikrodžio rodyklę. Įsukęs į I-10 greitkelį, daugiau kaip pusvalandį ieškau National Public Radio (NPR) stočių. Jos transliacijos pradeda tik šestą valandą. Vakaruose – šešta dar toli. Pagaliau išgirstu NPR ir Tallahassee – siurpizas po siurpizo. Amerikiečiai išsikėlė Panamoje! Lietuvos Komunistų partija spjovė Maskvai į barzdą! Šios abi naujienos dominuos visas kitas, iki pat Washingtono. Jos dominuos visas žinias Marylande ir Virginijoje, – kur tik mes būsimė.

Jos abi nepaseno ir po dviejų savaitių – jau sugrįžus namo. Be jų neapsieina nė viena žinių laida ir sausio vidury, ši reportažą berašant. Panama ir Noriega jau atsibodo. Bet apie Lietuvą tegu kalba socialiai kasdien, kas valandą, iki ji vėl taps laisva...

Mano gerasis kaimynas Algis prieš kelionę visą savaitę baugino oru. Ar proto netekot, tokiu laiku 1000 mylių į šiaurę? Ar TV žinios nematyt ir negirdyt, kokie ten sniego klotai, ledas, temperatūra ir kairė nuo nulio? Pribauginas, tik iš vakaro paskambinau į AAA. Ir paklausiau patarimo: nevažiuok I-85, nes apie Atlantos miestą – liūdras; važiuok I-10 ir I-95; taip truputį toliau, bet už tat saugiau. Šiais dviem greitkeliais važiuoti tiek tūkstantį mylių į šiaurę, tiek ir tūkstantį

atgal – buvo vienas malonumas. Netgi geriau negu vasara, nes kontroliuoti mašinos šildymą yra kur kas lengviau, negu vėsinimą. Po puanatos dienos užtoko kelionei ir į ten, ir atgal.

Šalia invazijos Panamon ir LKP nutarimo atsiskirti, išgyvenom labai impresyvią trečią staigmeną. Tai peritą vasarą uraganą „Hugo“ nusiaubtas S.C. (Pietinės Carolinos) gamtovaizdis. Pirmosios, pusiau perlauztos ir net su šaknimis išverstos pušys ėmė rodytis maždaug ties 75-ta S.C. mylia (pastaba greitkeliais nesinaudojantiems: jų mylios neskaičiuojamos nuo vieno galo iki kito, nes reiktu gremėzdikių keturženklį skaičių, bet atstumas skaičiuojamas nuo vieno valstijos pakraščio iki kito, I-95 greitkely – iš pietų į šiaurę).

Nuo 100-sios mylios iki maždaug 150-sios, buvo siausta sunkiai įsivaizduojamos stichijos. Tartum degtukai ar dantų krapštukai išlaužyti, išvartalioti didžiausi pušynai. Abiejuose greitkelio pakraščiuose ir skiriamosiose juostose – išrauti ar nulaužti medžiai. Kas nenulaužta ar neišversta, tai palinkę iš rytų į vakarus, tad nuo Atlan-

to į žemyno pusę. Nulenktas vasaros gale, o neatsitęsęs prieš Kalėdas. Kai kur, ypač mediane, jau riogsojo krūvos supjautų rastų. Bet daugiausia viskas tebegulėjo didžiausiam chaose – dar ir piršto nepridėta. Kai po dviejų savaitių grįšime, jau šen ir ten darbuosis didesnės vyrų grupės su sunkiaja mašinerija. Matyti S.C. ir federalinė valdžia naujų fondų parūpino tik po N. Metų. Tačiau apie 150-tą mylią katastrofos padarinių matyti rečiau, o apie 175-tą – baigiasi tiek pavieniai išvartalojimai tiek ir pavienės nuolaužos.

Apie „Hugo“ padarinius mums užtoko kalbos visoj kelionėje. Daug pasakojom savo vaikams. Stebėjomės, kodėl mūsų protų nei jausmų nepasiekė Amerikos media, siaučiant uraganui. Nutarėm, kad rodė netiksliai, nors ir sensacingai. Rodė paskirus išskirtinius atvejus: užtvindymus, namų sugriovimus, suplutos automobilius. Viso labo tereikėjo su kamerom bent 50 mylių kiek apvalytų greitkelio pavažiuoti ir leisti žiūrovams kartu pakeliauti. Klausėmės, kas būtų atsitikę, jei uraganui siaučiant būtume papuolę ant greitkelio, kai pusmetrio sturmo pušys virto ir lūžinėjo? Nebepamenu, ar apie tokius keleivius minėjo media. Berods ne. Veikiausiai, ši greitkelį ir visus kitus mažesnius kelius uždare laiku, o keleivius evakavo.

Už 13 valandų po trijų trumpų stabtelėjimų užkasti ir benzino pildyti, nuvažiavė 695 mylias, nakvoti sustojom Selma, N.C. vietovėje, Royal Inn motely. Kaip tik leidosi saulė. Viskas kvepėjo Kalėdomis. Ir viskas buvo nebe tokia, kaip Sunny Hills...

Gruodžio 21 rytas išaušo giedrutėmis. Cia, Selmos peizaže dominavo lapuočiai. Juos radom pražilusius žemos ryto šarmas. Tokių nuostabių šarmotų medžių seniai nebuvau matęs. Tokių šarmotų, saulėtų rytų retai tepasitaikydavo Michigane. Tokie rytai man atsišaukia tik iš vaikystės išgyvenotų

naikinamos žolės paplūdimyje. Užsakyta švaraus smėlio ant plažo. Valgykloje įvesti nauji garsiakalbiai ir mikrofonas. Numatytas sporto aikštės remontas. Remonto projektus pateikė Vitas Sirgėdas. Reikia naujos pompos valgykloje. Bus gražinama svetainė prie plažo. Užsakyta stalo temso stalas su priedais. Stovyklautojų patogumui bus įsigyta televizijos ir šviesiajuosčių rodomo aparatai. Jadvy-

Dalis Dainavos stovyklos darbuotojų po posėdžio. Iš kairės sėdi: dr. Vytenis Damašius, tarybos pirmininkas, Gražina Kriaučiūnienė, buv. registratorė, Albinas Grigaitis, administratorius; Bronius Polkaitis, dr. Marius Laniauskas, Vacys Lelis, buvęs administratorius, dr. Romualdas Kriaučiūnas, korespondentas ir Vytas Čyvas.

Nuotr. V. Petrulis

Lietuvoje, kai iš Rudžių į Kamažus rogemis veždavo mokyklon.

Be penkiolikos aštuntą mano raudonas Chrysleris-Baroniukas nutupia ant juodo asfalto. Pamažu iš dešinės kylanti saulė, Bronei gadina akis. Tik ant staigesnių posūkių ji minutėlę kitą paakina iš priekio.

Teoretiskai – neskubam. Mums likę tiek kelio, kiek nuo Detroito iki Chicago. O meteorolgai pažadėjo saulę ir per 40 laipsnių per dieną. Kaip reikiant atšals tik už poros dienų, o sniegas kažkur toli, Kanadoje. Medžių šarma laikosi bene dvi ar tris valandas. Negalime atsižiūrėti, atsigėrėti, atsidžiaugti! Ji dingsta už pusantro šimto mylių – kai pavalgę tęsiame kelionę.

Kas gi mūsų bendrakeleiviai? Nustebsite: kone visi – floridiškiai. Nesvarbu, per kurias valstijos teritoriją būtume, bevažiavė: per Georgiją, S. Caroliną, N. Caroliną, Virginiją – bent kas antras, ar tikrai kas trečias automobilis – iš Floridos, jos pietinių apskričių. Tik iš Washingtono County visą kelią buvome vieninteliai. Sėdėjo daugiausia po du, kaip ir mes. Daugiausia seni, už mus daug senesni (ha, ha!). Ir kur jie visi, kai meteorolgai skelbia šalčiausias šimtmečio Kalėdas? Atsakymas paprastas: kaip ir mes, visi į šiaurę pas vaikus ar vaikaitčius. Pas artimuosius, kuriems Floridą dar peranskti. Bet ir pasiūtę gi tie mūsų bendrakeleiviai seniai! Uždėjęs cruise-control saugiklį ant 70 mph, nuolat esu jų lenkiamas, arba iš kairės linijos genamas. Šitaip su jais kovoju iki Washingtono. Dauguma jų ten nepasilieka, traukdami tolyn, į Baltimore, Philadelphia ir New Yorką...

Kad artėjį prie sostinės – pajunti jau prie Petersburgo (ne švento) ir Richmondo miestų. Ties Petersburgu iš pietvakarių įplaukia I-85 greitkelis, kuriuo planavome važiuoti, bet pabijojom liūdras. Tarp Petersburgo ir Richmondo tris kartus sustabdo miestų ar apskričių plešikai ir atima po 50 centų. Ne tiek gaila pusantro dolerio, kiek pikta dėl stabdymo. Richmondo apylinkėje I-95 igauna trečią juostą, į kurią pasitraukia, ar bent turėtų pasitraukti lėtieji vairuotojai.

ga Damašienė ir Ona Norvilienė patikrins virtuvės inventorių ir rekomenduos kas pirtina.

Tarybos pirmininko pranešime paminėta, kad tariamasi su vienu prityrusiu redaktoriumi dėl Dainavos 35 sukaktuvinio leidinio redagavimo ir išleidimo 1991 metais. Norima suaktyvinti stovyklavietės naudojimą ne vasaros metu. Tam yra numatoma išleisti patrauklus lankstinukas su stovyklą liečiančia informacija. Juo rūpintis sutiko Vitas Čyvas ir dr. Marius Laniauskas iš Clevelando. Išdininio Stepono Smalinsko pranešimas buvo faktiškas ir ilgesnių diskusijų nesukėlė. 1990 metų išlaidų ir pajamų samata yra artė 55,000 dol. Remontui ir medžiagoms numatyta apie penkiolika tūkstančių dolerių. Vien dujoms ir elektrai arti septynių tūkstančių dolerių. Rastinė administracija, transportas – apie dešimt tūkstančių išlaidų. Traktoriui, sunkvežimui, sanitariinei priežiūrai, draudimui, mokesčiams bei kitoms išlaidoms – apie dvidešimt tūkstančių dolerių. Su malonumu reikia pastebėti, kad visuomenės dėmesys Dainavai yra pozityvus ir apčiuopiamas. Pernai metais aukų gauta apie dvidešimt tūkstančių dolerių. Stambesnės jų buvo iš Clevelando rėmėjo būrelio (6,000), Glynn Trolz (3,500), dr. L. Sidrio (2,500), A. Braženo (2,500) ir kun. V. Dabušio (1,000). Jiems ir visiems kitiems priklauso nuoširdi padėka.

NETURTINGIEMS MOKSLEIVIAMS

Chicago arkivyskupijos suorganizuotas Big Shoulders fondas 200 neturtingų moksleivų paskyrė po 500 dol. Šį fondą savo įnašais parėmė Coleman ir Fannie May Candies fondai. Devynoms katalikų mokykloms padalinta 50,000 dol. auka, kurią suteikė Beatrice fondas.

Mielam Broliai ir Dedei

A.†A. STEPONUI VIŠČIUI

mirus, jo liūdinčiai sesutei AGOTAI ŠUOPIENEI su dukromis, žmonai STASEI ir artimiesiems reiškiamė nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdimė.

Jadvyga Kloviškienė
Zina Pocienė ir sūnūs

A.†A. PETRUI ŠKĖRIUI

mirus, jo žmonai, mielai draugei KAZYTEI reiškiamė užuojautą ir liūdziu.

Los Angeles, CA

Viktorija Jakubauskienė

GAIDAS–DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai – (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4805-07 South Hermitage Avenue

Telefonas – (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas – (1-312) 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas – (1-312) 476-2345

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonas (708) 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street – Tel. (1-312) 737-1213

11028 Southwest Hwy. – Tel. (708) 974-4410

9236 S. Roberts Rd. – Tel. (708) 430-5700

BUTKUS – PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas – (708) 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

V A N C E

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero, Illinois

PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE

Tel. (708) 652-5245

Sausio gale įvykusiame Dainavos jaunimo stovyklos direktorių tarybos posėdyje buvo nutarta pagerbti a.a. kun. Stasių Ylą Dainavos metinės šventės metu. Šventė bus liepos 15 dieną stovyklavietėje prie Manchester, Michigane. Konferencijų kambarys Baltuose rūmuose, oficialiai vadinamame dr. Adolfo Damašio vardo pastate, bus pavadintas jaunimo auklėtojo kun. St. Ylos vardu. Ta proga bus pakabintas jo portretas šalia jau esamųjų.

Posėdyje dalyvavo vienuolika asmenų. Jam pirmininkavo dr. Vytenis Damašius, tarybos pirmininkas. Jo, kaip pirmininko, kadencija baigsis su metiniu suvažiavimu. Taip pat pasibaigs šešių tarybos narių kadencijos. Pastarieji gali būti vėl perrinkti trejų metų kadencijai. Kad garantavus tam tikrą tarybos tęstinumą ir darbingumą, numatyta iš anksto sudaryti nominacijų komisiją, kuri rūpintis kandidatų sąrašo sudarymu. Teisingai galvojama, kad būtų neatsakinga tarybos sudėti palikti paskutinei minutei pačiame suvažiavime. Savaine aišku, stovyklos rėmėjai turės savo balsais tuos šešių tarybos narius išrinkti, bet norima išvengti paskutinių rinkimų pakartojimo, kur kandidatai buvo vietoje verbuojami ir vietoje atsiskė.

Dabartinę tarybą papildė dr. Marija Jankauskienė, kuri atstovauja Gajos korporacijai, ir Sofija Lastienė, atstovaujanti

ROMUALDAS KRIAUČIŪNAS

Lietuvių katalikų moterų sąjungai. Pastarosios yra dvi iš septynių tarybos narių, kurie yra skiriami, o ne renkami. Taip pat buvo pranešta, kad Jurgis Ildelis pasitraukė iš direktorių tarybos. Taryboje tebėra viena laisva vieta, kurią turi užpildyti ALRKF skirtas atstovas. Tarybos pirmininkas padėjo stovyklos registratorei Gražinai Kriaučiūnienėi už jos darbą ir pristatė jos pareigas perėmusią Rastę Giedraitienę. Suinteresuotieji stovyklos nuomavimu gali pas jį kreiptis skambinant 313-478-8456.

Kalbant apie stovyklos naudojimą, jau galima skelbti šios vasaros stovyklų kalendorių. Dvi savaitės nuo liepos 1 d. stovyklauja Jaunųjų ateitininkų sąjunga; nuo liepos 15 d. savaitėi atvažiuoja Ateitininkų sendraugė sąjunga. Nuo liepos 22 iki rugpjūčio 5 stovyklauja Moksleivių ateitininkų sąjunga. Po jų bus mokytojų ir jaunimo savaitė. Kitai savaitei, pradedant rugpjūčio 12 d., renkasi Lietuvos fronto bičiuliai. Darbo dienos savaitgalį Dainavoje įvyks Ateitininkų federacijos studijų dienos, kurios pernai metais sutraukė apie 200 dalyvių. Kaip jau buvo minėta, metinė šventė, o taip pat ir rėmėjų suvažiavimas įvyks liepos 15 dieną. Patariama sekti tolimesnes informacijas spaudoje. Stovyklavietė yra dar laisva nuo

APYLINKŲ MŪS

x Dr. Roberto Vito pasakaita amerikiečiams apie Lietuvos politinę situaciją ir ateities perspektyvas bus sekmdienį, balandžio 22, Naperville, IL. Šią pasakaitą rengia Institute of Religion and Medicine savo „Politics in a Changing Europe“ serijoje. Dr. Vitas kalbės nuo 9:30 val. ryto Knox presbiterijonų bažnyčios patalpose, 1105 Catalpa. Jaunasis politinis mokslininkas yra Lituanistikos tyrimo ir studijų centro vicepirmininkas.

x Dr. Loreta ir dr. Vytenis Grybauskai kovo 29 d. susilaukė dukrėlės Saulės Marijos. Ja džiaugiasi jaunieji tėvai, broliukas Algis, močiutės Izabelė Stoncienė ir Stefanija Grybauskienė.

x Ursulė Astrienė ir jos sūnus **Donatas Astras** atvyksta iš Grand Rapids, MI, ir šį šeštadienį, balandžio 7 d., Balzeko Lietuvos kultūros muziejuje duos murgučių marginimo pamokas. Pirmoji pamoka prasidės 10:30 val. ryto, antroji — 1 val. p.p. Šiomis pamokomis ypač domisi įvairaus amžiaus amerikiečiai.

x Eichstaetto gimnazijos rengiamo suvažiavimo registracijos vyksta sklandžiai ir jau yra nemažai pareiškusių norą suvažiavime dalyvauti. Gimnazijos suvažiavimas, kaip jau minėta, įvyks spalio 6, 7, 8 dienomis Chicagoje. Registracija iki šio mėnesio galo priima Aleksas Kikilas, 10230 S. Sawyer Ave., Evergreen Park, IL 60642.

x Vyresniųjų centras „Seklyčia“ šv. Velykų rytą, 9 val. rengia pusryčius. Visi kviečiami. Registruoti „Seklyčio“.

x Vytas Miceika, Hickory Hills, Ill., „Draugo“ garbės prenumeratorių ir rėmėjas per daugelį metų, pratęsė prenumeratą ir dar pridėjo visą šimtą dienraščių stiprinimui. Nuosirdus ir didelis ačiū. V. Miceika yra vienas iš lietuvių sporto futbolo veteranų.

x Šio penktadienio, balandžio 6 d. vakaronėje, 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje — Romo Požerskio knygos „Atlaidai — Lithuanian Pilgrimages“ — sutiktuvės. Apie atlaidus Lietuvoje kalbės rašytojas Č. Grincevičius. Meninėje dalyje — kino rez. Arvydo Reneckio kūrybos vakaras. Bus rodomos jo sukurtų bei redaguojamų filmų įtraukos. Vakaronę rengia Budrio Vardo Lietuvos Foto archyvas.

(sk)

x Jaunimo sąjunga, Chicago skyrius, saukia susirinkimą, penktadienį, balandžio 6 d., 7 v.v. „Seklyčioje“.

(sk)

x NIDOJE, delikatesų krautuvėje, 2617 W. 71 St., tel. 476-7675, šv. Velykų stalui galite užsisakyti įvairių mėsos vyniotinių, įvairių silių ir žuvų bei mėsos patiekalų. Taip pat mozurų, ežiukų, beržo šakų, babkų, paskos ir įvairių tortų bei kitokių kepsnių. NIDOS savininkai jums linki linksmy šv. Velykų!

(sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. (312) 847-7747.

(sk)

x Lietuvių operos vicepirmininkas Vaclovas Momkus prašo visus mecenatus aukas prisijusti iki balandžio 15 d., kad būtų galima aukotojų pavardes įtraukti į spaudai ruošiamą programą. Bet kokia auka Lietuvių operai yra su dėkingumu laukiama. Rėmėjai, paaukoję 150 dol. ar daugiau, gauna du garbės bilietus į jų pasirinktą spektaklį.

x Balandžio 21 d. 6:30 val. vak. „Grandis“ nepaprastai laukia lietuviškos visuomenės atsilankymo į „Grandies“ rengiamą pobūvį Jaunimo centre. Programą atliks „Grandies“ šokėjai. Karšta vakarienė. Ramunių valsas. Atvykę pasidžiausite „Gintaro“ orkestro smagia muzika.

x Šiemet Jaunučių Ateitininkų stovykla bus Dainavoje liepos 1–15 dienomis. Prašome registruotis per savo kuopas nuo balandžio 1 d. iki birželio 1 d. Pavieniai asmenys gali kreiptis šiuo adresu: Elgė Paulikienė, 9 S. 321 Rosehill Ln., Downers Grove, Ill. 60516, tel. 708-985-5579.

x Genovaitė Mažeikienė, gerai žinoma solistė, giedos religiniame koncerte balandžio 8 d. 3 val. p.p. Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Koncertą ruošia parapijos klebonas kun. Jonas Kuzinskas, rengimo komitetas, vadovaujamas Vaclovo Momkaus, ir parapijos choro valdyba. Bilietai gaunami J. Vaznelio krautuvėje ir klebonijoje. Visi maloniai kviečiami gausiai dalyvauti.

x Filatelistų draugijos „Lietuvos“ biuletenis šiuo metu pirmas numeris išėjo iš spaudos. Biuleteny rašo draugijos pirmininkas J. Variakojis, angliškai apie birželio 1941 metus ir komunistų padarytus „didvyrius“. Taip pat yra nemažai informacijos apie ženklų rinkimą ir pačius pašto ženklus.

x Sol. Tadas Rūta, Sophia Petkus, Ona Bakaitis, Antonina Baleišis, Viktorija Jonikas, J. Gradinskas, J. Guobužis ir K. Česnauskas, visi iš Chicago, Ill., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 15 dol. auką. Labai dėkojame.

x Ieškau lietuviškai kalbančios moters gyventi mūsų namuose Indianoje ir prižiūrėti vyresnio amžiaus poną nuo balandžio 19 iki balandžio 26 d. Skambinti: 1-219-365-3957.

x Garantuotas receptinių ir nereceptinių vaistų persiuntimas į Lietuvą. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

(sk)

x Lietuvių Tautiniai namai įsigijo modernų, filmams ir vaizduojamoms rodyti aparatą. (Vaizdo didumas, kaip kino teatre). Tačiau aparatu galima naudotis tik Tautiniuose namuose. Organizacijos ar pavieniai asmenys, norintieji aparatu pasinaudoti, prašomi skambinti (708)-499-2172.

(sk)

Nijolė Sadūnsitė kalba Akademinio Skautų Sąjūdžio filisierių sueigoje.

Nuotr. J. Tamulaičio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

MŪSŲ ABITURIENTAI

Karina Maria Volodkaitė, Mildos ir Liudo Volodkų duktė. Baigia Downers South gimnaziją. National Honor Society narė. Priklausė mokyklos orkestrui, grojo viola. Dalyvavo All-State Orchestra suvažiavime ir buvo išrinkta į „honors concert“. Per visus ketverius metus priklausė bėgimo komandai, buvo išrinkta „most valuable player“. Dalyvavo Illinois State konkurse ir laimėjo dešimtą vietą 300 m. klūtinės lenktynėse. Lankė Maironio lituanistinę mokyklą Lemonte. Šoka „Spindulio“ tautinių šokių grupėje. Yra vyresnė skautė „Aušros Vartų“ tunte. Mėgsta muziką ir įvairius sportus: slidinėtį, plaukti ir dviračiu važinėti. Galvoja lankyti University of Illinois, kur žada studijuoti biologiją.

Tomas Kirvaitis, Janės ir Kestučio Kirvačių sūnus. Baigia Marist gimnaziją. National Honor Society narys. Illinois State Scholar. Aprašytas Who's

x Jokubas Skudra, East Chicago, IN, „Draugo“ skaitytojas nuo 1950 metų, dėl menko regėjimo ir senatvės prašo sustabdyti dienraščio siuntimą, labai apgailestauja, dėkoja už jo lankymą per daugelį metų ir ta proga atsiuntė 20 dol. auką. Dėkojame už auką ir linkime geros sėkmės.

x Už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 20 dol. V. A. Undrienė, B. Neveauskas, Aniceta Stropus, Jonas Daugėla, Ant. Galdikas, Sofija Lastas, S. ir B. Ališiai, Andrius Bridžius, Olympia Chonin, D. Zakaras, Vytas Urba, A. ir A. Tamošaičiai, Elena Stanevičienė. Visiems tariame nuoširdų ačiū.

x Už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 20 dol. J. Bodreika, Zina Katiliškienė, B. Prasauskas, G. Žukauskas, E. Simonaitis, Apol. Varnelis, Saulius ir Rūta Kirkai, Liudas Sagys, Dalia ir Vladas Butėnai ir Algirdas Pužauskas. visiems tariame nuoširdų ačiū.

Who Among American High School Studentas. Academic Honors Award (4 metai). Mathematics Award. Šią vasarą dalyvavo „Cambridge Experience“ programoje, Cambridge universitete Anglijoje. Priklausė prancūzų klubui, science klubui, politinių diskusijų grupei ir

mokyklos laikraščio redakcijai. Baigė Kristijono Donelaičio aukštesniąją mokyklą. Priklausė Kun. A. Lipniūno moksleivių ateitininkų kuopai. Šoka „Grandies“ tautinių šokių grupėje. Yra priimtas į University of Illinois School of Business Urbanoje, kur jis pasirinko finansų studijas. Baigęs jas, toliau studijuos teisę.

Gintas J. Grabauskas, Vidos ir Algimanto Grabauskų sūnus, baigia Brother Rice gimnaziją, Honor roll mokinis, National Honor Society narys. Illinois State Scholar. Aprašytas Who's Who Among American High School Students. Trejus metus žaidė gimnazijos krepšinio komandoje. Žaidžia Neris krepšinio komandoje. Priklausė Kun. A. Lipniūno ateitininkų kuopai. Gintai labai domina kompiuteriai (programavimas), piešimas, taip pat karate, krepšinis ir sunkumų kilnojimas. Studijų šaka — kompiuterių inžinerija, tikslas — pasiekti daktarato laipsnį.

Rita Radvilaitė, Izoldos

Gintaras Andrius Woss, Dalios (Ažubalytės) ir dr. Casimir Woss sūnus. Baigia Carmel High School Mundelein, IL. National Merit Scholarship semi-finalist, National Honor Society narys, Illinois State Scholar, French National Honor Society narys. Aprašytas Who's Who Among American High School Students. Mu Alpha Theta matematikos garbės sąjungos narys. Yra gavęs National Council of Teachers of English achievement award, kaip vienas iš geriausių moksleivių rašytojų Amerikoje. Baigė Dariaus-Girėno lituanistinę mokyklą su garbės pažymėjimais per visus aštuonerius metus. Laisvalaikį praleidžia žaisdamas tenisa, krepšinį, tinklinį. Yra prityręs skautas Lituanicos

Klein ir Leono Radvilos duktė. Baigia Lincoln-Way gimnaziją. Honor roll mokinė. Žaidė mokyklos krepšinio komandoje. Priklausė Prestwick plaukimo klubo komandai. Laisvalaikiu mėgsta skambinti pianiną. Šoka „Žilvičio“ tautinių šokių grupėje. Šią vasarą žada praleisti Lietuvoje. Rudenį pradės studijas Loyolos universitete Liberal Arts programoje.

Tania Mikaitytė, Violetos ir Viliaus Mikaičių duktė. Baigia Hinsdale South gimnaziją. Honor roll mokinė. Yra gavusi Academic Achievement ir Outstanding mental attitude for basketball žymes. Žaidė mokyklos krepšinio komandoje. Turėdama laiko savanoriškai pagalbsti Palos Community ligoninėje. Priklausė Kun. A. Lipniūno ateitininkų kuopai, yra vyresnė skautė Aušros Vartų tunte. Šoka „Grandies“ tautinių šokių grupėje. Mėgsta krepšinį, dalyvauti sporto klubuose, rankdarbius, skaitymą. Studijoms pasirinko Loyolos universitetą.

Juozas Vilutis, Michalinos ir Stasio Vilučių sūnus. Baigia Quigley South gimnaziją. Aprašytas Who's Who Among American High School Students. Gimnazijoje įkūrė lietuvių klubą „Vytis“ ir buvo jo pirmininku. Priklausė slidinėjimo ir meškeriojotojų klubams. Pirmuoju mokiniu baigė Dariaus-Girėno pradinę mokyklą. Ši pavasarį baigs aukštesniąją. Priklausė ateitininkų ir skautų Lituanicos tuntui. Šoka „Grandies“ tautinių šokių grupėje. Studijuos biznio administraciją University of Illinois Chicagoje.

Ariana Rastauskaitė, kuriai paskirta Eugenijaus Kiaučeliūno premija, su Pietų Amerikos jaunimu aptaria kongreso reikalus.

JAUNIMO PREMIJA

Eugenijaus Kiaučeliūno jaunimo premija už 1989 metus paskirta **Arianai Rastauskaitėi** gyvenančiai Buenos Aires mieste, Argentinoje. Būdamas Argentinos Jaunimo sąjungos pirmininke, pernai išrinkta Argentinos Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongreso, įvykstančio 1991–92 metų Kalėdų metu Argentinoje, ruošimo komiteto pirmininke. Šiais metais sutiko būti visų trijų Pietų Amerikos kraštų (Argentinos, Urugvajaus ir Brazilijos) komitetų koordinatore-pirmininke VII-jam PLJK ruošti.

Puikiai kalba lietuviškai, rašo lietuvišką spaudą, rūpinasi ALJS leidiniu „Jaunimo žodis“, veikli Argentinos lietuvių spaudos ir organizacijų tarybos narė. Profesija — muzikos mokytoja.

Premijai paskirti komisiją sudarė: Antanas Saulaitis, SJ, PLJ s-gos pirm. Alvydas Saplys, JAV Jaunimo s-gos pirm. Darius Sužiedėlis, Vida Jonušienė ir Irena Kiaučeliūnienė. Premijos įteikimas įvyks š.m. balandžio mėnesio pabaigoje.

„ATLAIĐŲ — LITHUANIAN PILGRIMAGES“

Šį penktadienį, balandžio 6 d., 7:30 val. vak. Jaunimo centro kavinėje bus Romualdo Požerskio foto albumo „Atlaidai — Lithuanian Pilgrimages“ suktuvės, rengiamos Budrio Vardo Lietuvos Foto archyvo. Apie atlaidus prieškarinėje Lietuvoje kalbės rašytojas Česlovas Grincevičius, kuris parašė Požerskio knygai įžanginį straipsnį. Po jo kalbos vyks jau kurį laiką viešinio Lietuvos kino režisieriaus Arvydo Reneckio kūrybos vakaronė. Jos metu bus apžvelgti lietuvių dokumentinio kino raida, pasakojimą papildys Arvydo Reneckio redaguotų bei režisuotų filmų įtraukos. Nors filmai sukurti šiais laikais, juose cituojami prieškariniai kronikų vaizdai, žiūrovai turės galimybę pajusti ir stalininio laikotarpio propagandos patosą.

Vakaronės svečias papasakos, kokiomis sąlygomis ilgus metus dirbo Lietuvos kino menininkai. Atsilankiusi ir vakaronę visuomenė bus pirmą kartą viešai supažindinta su čia išeivijoje pradėdamu kurti filmu „Krivule“, išlaikytos po pasaulį lietuvių tautos lūpomis papasakojančių apie mūsų patirtą holokostą. Visi maloniai kviečiami į vakaronę atsilankyti. **AK**

GIESMIŲ ŠVENTĖ „TĖVIŠKĖS“ BAŽNYCIOJE

Tradicinė giesmių šventė Vėrbų sekmadienį, balandžio 8 d., 4 val. 6641 So. Troy St., Chicagoje. Parapijos choras ir solistai, vadovaujant muz. Faustui Stroliui, akompanuojant Dariui Polikaičiui, atliks aukšto lygio klasikinės religinės muzikos programą, dedikuojamą Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atstatymui.

Bus atliekami lietuvių ir pasaulinio masto tarptautinių muzikų kūrinių: Vl. Jakubėno, Juozo ir Fausto Strolių, J. Zdaniaus, Haendelio, Gunoud, Schuberto ir Schuetz. Solo ir duetas atliks vokalistai — Eglė Rūkštytė, Aldona Buntinaitė, Aldona Pankienė, Donna Dumpienė, Leonas Gružas, Jonas Jurksaitis ir Alfonsas Mielulis. Muzikinį kūrinių solo atliks ir jaunas pianistas Aras Buntinas. Visi kviečiami atsilankyti.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629

Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.